

Analiza zapotrzebowania na zawody medyczne w województwie podlaskim

Prezentacja wyników badań

Analiza zapotrzebowania na zawody medyczne w województwie podlaskim

ZAMAWIAJĄCY:

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku

ul. Pogodna 22

15-354 Białystok

WYKONAWCA:

Centrum Badawczo-Rozwojowe Biostat

ul. Kowalczyka 17

44-206 Rybnik

TERMIN WYKONANIA BADANIA:

Lipiec-wrzesień 2023

Plan prezentacji

Wprowadzenie	4
Nota metodologiczna	5
Słownik podstawowych pojęć	9
Charakterystyka uczestników badania	10
Analiza zapotrzebowania podmiotów wykonujących działalność leczniczą w województwie podlaskim na pracowników reprezentujących zawody medyczne	17
Analiza i ocena jakości miejsc pracy w zawodach medycznych na terenie województwa podlaskiego	26
Analiza i ocena dostępności kadry medycznej na terenie województwa podlaskiego	34
Czynniki wpływające na poziom zapotrzebowania na pracowników medycznych	48
Ścieżki kariery absolwentów kierunków medycznych	54
Podsumowanie – najważniejsze obszary problemowe oraz rekomendacje dla dalszych działań	66

Wprowadzenie

- **Niniejsze opracowanie zawiera wyniki badania pt. „Analiza zapotrzebowania na zawody medyczne w województwie podlaskim”. Badanie zostało zrealizowane na zlecenie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku.**
- **Główny cel badania:** ustalenie zapotrzebowania na pracowników sektora usług medycznych oraz dostępności kadr reprezentujących zawody medyczne w województwie podlaskim.
- **Szczegółowe cele badania:**
 1. Analiza zapotrzebowania podmiotów wykonujących działalność leczniczą w województwie podlaskim na pracowników reprezentujących zawody medyczne.
 2. Analiza i ocena jakości miejsc pracy w zawodach medycznych oferowanych przez podmioty wykonujące działalność leczniczą w województwie podlaskim.
 3. Analiza i ocena dostępności zasobów pracy w zawodach medycznych w województwie podlaskim.
 4. Analiza i ocena dostosowania kształcenia w zawodach medycznych do potrzeb podmiotów wykonujących działalność leczniczą w województwie podlaskim
 5. Identyfikacja czynników wpływających na poziom zapotrzebowania na pracowników w zawodach medycznych oraz na ilość i jakość dostępnych zasobów pracy w województwie podlaskim.
- W badaniach zastosowana została triangulacja źródeł oraz metod badawczych. Badania empiryczne zostały przeprowadzone z wykorzystaniem metod ilościowych oraz jakościowych.
- Badania zostały zrealizowane przez Centrum Badawczo-Rozwojowe BIOSTAT. Nad prawidłowością wykonania badania czuwał Zleceniodawca.

Nota metodologiczna

Proces badawczy:

- Przygotowanie raportu metodologicznego oraz narzędzi badawczych. Konsultacje założeń metodologicznych.
- Analiza danych zastanych oraz realizacja badań empirycznych.
- Weryfikacja zgromadzonego materiału empirycznego (w tym m.in. wykonanie transkrypcji z zrealizowanych indywidualnych wywiadów pogłębionych oraz zogniskowanego wywiadu grupowego wraz z weryfikacją ich poprawności, weryfikacja poprawności baz wyników wygenerowanych po realizacji badań ilościowych).
- Opracowanie na podstawie zebranego materiału badawczego raportu końcowego zawierającego wnioski oraz rekomendacje.

Nota metodologiczna

Techniki badawcze:

- **Badanie ankietowe techniką mixed mode CATI/CAWI wśród absolwentów podlaskich szkół i uczelni kształcących na kierunkach medycznych**, którzy ukończyli naukę w latach kalendarzowych 2020, 2021, 2022. **Badanie zrealizowano na próbie 100 absolwentów.**
- **Badanie ankietowe techniką mixed mode CATI/CAWI wśród przedstawicieli podmiotów wykonujących działalność leczniczą w województwie podlaskim**, znajdujących się w rejestrze REGON w sekcji Q (grupy: 86.1 działalność szpitali, 86.2 praktyka lekarska, 86.9 pozostała działalność w zakresie opieki zdrowotnej, 87.1 pomoc społeczna z zakwaterowaniem zapewniającym opiekę pielęgniarską) oraz sekcji G (grupa 47.73 sprzedaż detaliczna wyrobów farmaceutycznych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach). **Badanie zrealizowano na próbie 100 podmiotów.**
- **Indywidualne, telefoniczne wywiady pogłębione (Telephone In-Depth Interview).** Wywiady te zostały zrealizowane z **7 osobami: przedstawicielami** dwóch uczelni wyższych oraz szkoły policealnej, w których prowadzi się kształcenie na kierunkach medycznych, przedstawicielem delegatury okręgowej izby lekarskiej oraz 3 reprezentantami środowiska pracodawców sektora medycznego, zatrudniających minimum 50 osób.
- **Panel ekspercki w postaci zogniskowanego wywiadu grupowego z 8 reprezentantami środowiska naukowego (uczelni i szkoły policealnej), pracodawców mieszczących się w sekcji Q (dział 86) PKD, przedstawicielami biur karier oraz izb zawodowych.**
- **Badanie ankietowe zrealizowane wśród Powiatowych Urzędów Pracy działających na obszarze województwa podlaskiego** (14 urzędów). Badanie miało na celu rozpoznanie przyczyn rejestracji podlaskich absolwentów szkół i uczelni kształcących na kierunkach medycznych, jako osoby bezrobotne.

Nota metodologiczna

Techniki badawcze:

- **Panel ekspercki w postaci zogniskowanego wywiadu grupowego z reprezentantami środowiska naukowego, pracodawców mieszczących się w sekcji Q (dział 86) PKD, przedstawicielami biur karier oraz izb zawodowych. Zrealizowano 1 panel ekspercki, w którym wzięło udział łącznie 8 osób.** Dwie z nich reprezentowały podlaskie uczelnie wyższe kształcące na kierunkach medycznych, 1 osoba reprezentowała szkołę policealną kształcącą na kierunkach medycznych, 1 osoba reprezentowała Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Białymstoku, 4 osoby reprezentowały środowisko pracodawców z branży medycznej. Każda z nich reprezentowała podmiot, w którym zatrudnia się ponad 50 osób. Badanie zostało zrealizowane w formie online z wykorzystaniem komunikatora internetowego, umożliwiającego zapis przebiegu spotkania.
- **Badanie ankietowe zrealizowane wśród Powiatowych Urzędów Pracy działających na obszarze województwa podlaskiego.** Badaniem zostały objęte wszystkie powiatowe urzędy pracy działające na obszarze województwa podlaskiego (14 urzędów). Badanie miało na celu rozpoznanie przyczyn rejestracji podlaskich absolwentów szkół i uczelni kształcących na kierunkach medycznych, jako osoby bezrobotne. Do udziału w badaniu zapraszano dyrektorów tych urzędów lub osoby przez nich wyznaczone, mające wiedzę w zakresie przyczyn rejestracji absolwentów kierunków medycznych, jako osoby bezrobotne.

Nota metodologiczna

Techniki badawcze:

- **Analiza danych zastanych.** Objęła ona dane statystyczne pochodzące ze źródeł, takich jak m.in.: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych, System Informacji Oświatowej, Narodowy Fundusz Zdrowia, Ogólnopolski System Monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów, Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku, www.barometrzaslowow.pl. Ponadto badawcze przeanalizowali także szereg artykułów naukowych oraz raportów poświęconych sektorowi usług medycznych w Polsce i na świecie.
- **Analiza ofert pracy.** Analizie poddane zostały oferty pracy dotyczące zawodów medycznych zamieszczone na stronach internetowych Okręgowej Izby Lekarskiej w Białymstoku, Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Białymstoku oraz w największym polskim serwisie z ogłoszeniami o pracę pracuj.pl. Zakres wyszukiwanych ofert został ograniczony do województwa podlaskiego. Analizie poddano wyłącznie te oferty, które były aktywne w chwili opracowywania raportu. Oferty poddane analizie gromadzono od 8.08.2023 roku do 8.09.2023 roku, a pobierano je każdego dnia roboczego o godzinie 9.00. Łącznie przeanalizowano 212 ofert pracy.

Słownik podstawowych pojęć

Absolwent - osoba, która ukończyła klasę programowo najwyższą w danym typie szkoły i otrzymała świadectwo ukończenia tej szkoły - dotyczy absolwentów w szkołach objętych systemem oświaty. Absolwent studiów otrzymuje dyplom ukończenia studiów na określonym kierunku i profilu potwierdzający wykształcenie wyższe oraz tytuł zawodowy: licencjata, inżyniera albo równorzędny potwierdzający wykształcenie wyższe na tym samym poziomie – w przypadku studiów pierwszego stopnia; magistra, magistra inżyniera albo równorzędny potwierdzający wykształcenie wyższe na tym samym poziomie – w przypadku studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich.

Absolwent zarejestrowany w powiatowym urzędzie pracy - oznacza to bezrobotnego w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie potwierdzającym ukończenie szkoły lub zaświadczeniu o ukończeniu kursu.

Pracownik medyczny – poprzez pojęcia pracownika medycznego rozumie się osoby wykonujące zawód: lekarza, lekarza-dentysty, felczera, fizjoterapeuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, farmaceuty, ratownika medycznego, asystenta stomatologicznego, dietetyka, elektroradiologa, higienistki stomatologicznej, logopedy, opiekuna medycznego, optometrysty, ortoptysty, podiatry, profilaktyka, protetyka słuchu, technika dentystycznego, technika farmaceutycznego, technika masażysty, technika ortopedy, technika sterylizacji medycznej, terapeuty zajęciowego.

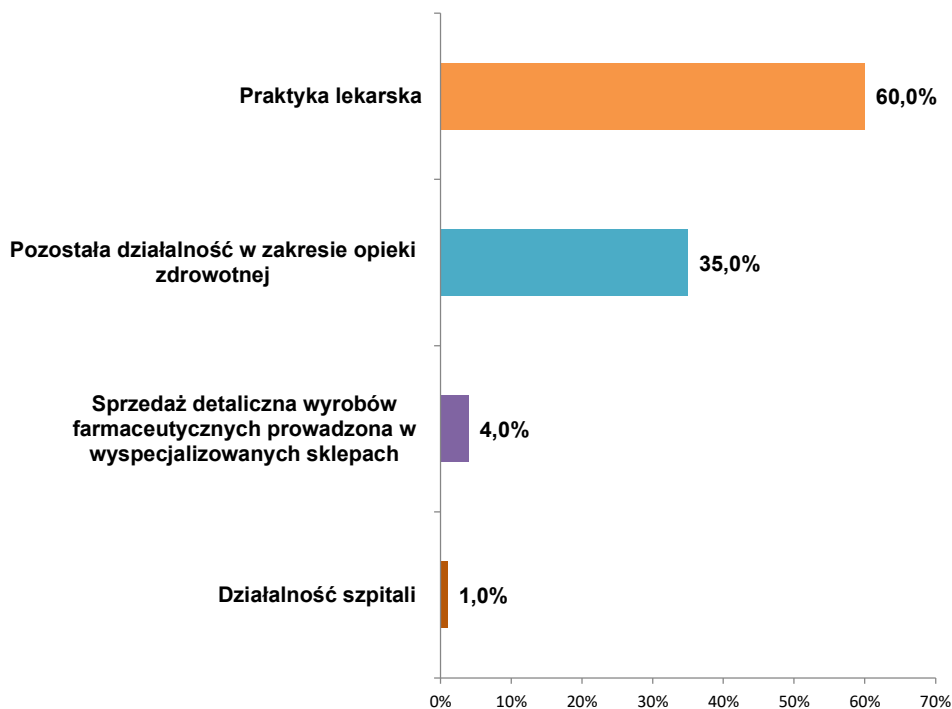
Zawód medyczny - poprzez pojęcie zawodu medycznego rozumie się, iż jest to zawód wykonywany przez osobę uprawnioną na podstawie odrębnych przepisów do udzielania świadczeń zdrowotnych bądź osobę legitymującą się nabyciem fachowych kwalifikacji do udzielania świadczeń zdrowotnych w określonym zakresie lub w określonej dziedzinie medycyny.

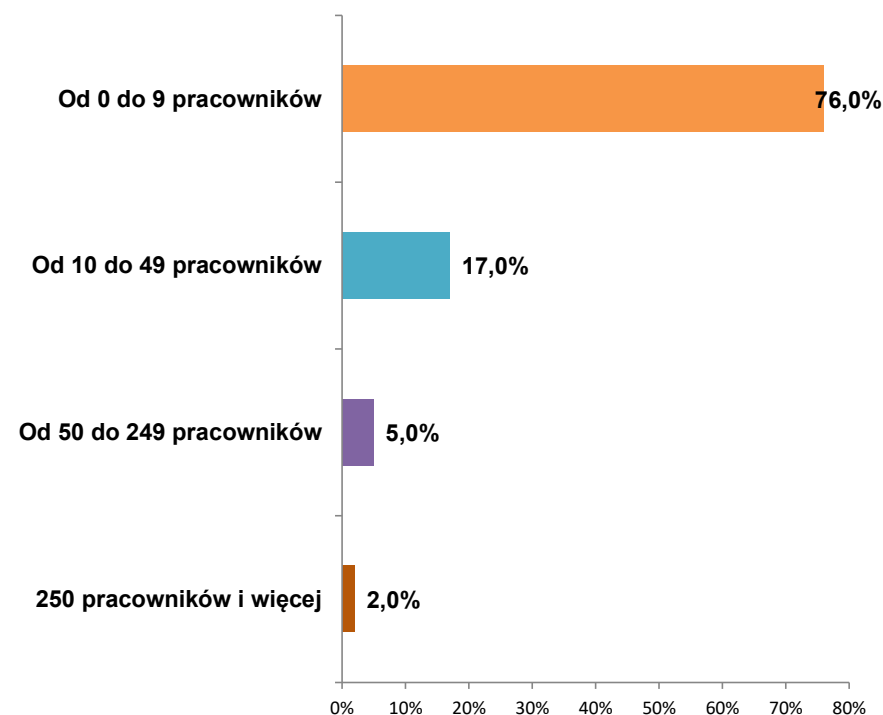
Charakterystyka uczestników badań ilościowych

Badanie ankietowe techniką mixed mode CATI/CAWI wśród przedstawicieli podmiotów wykonujących działalność leczniczą w województwie podlaskim

Rodzaje podmiotów reprezentowane przez uczestników badania ankietowego (mixed mode CATI/CAWI, n=100)

Liczba zatrudnianych pracowników (mixed mode CATI/CAWI, n=100)

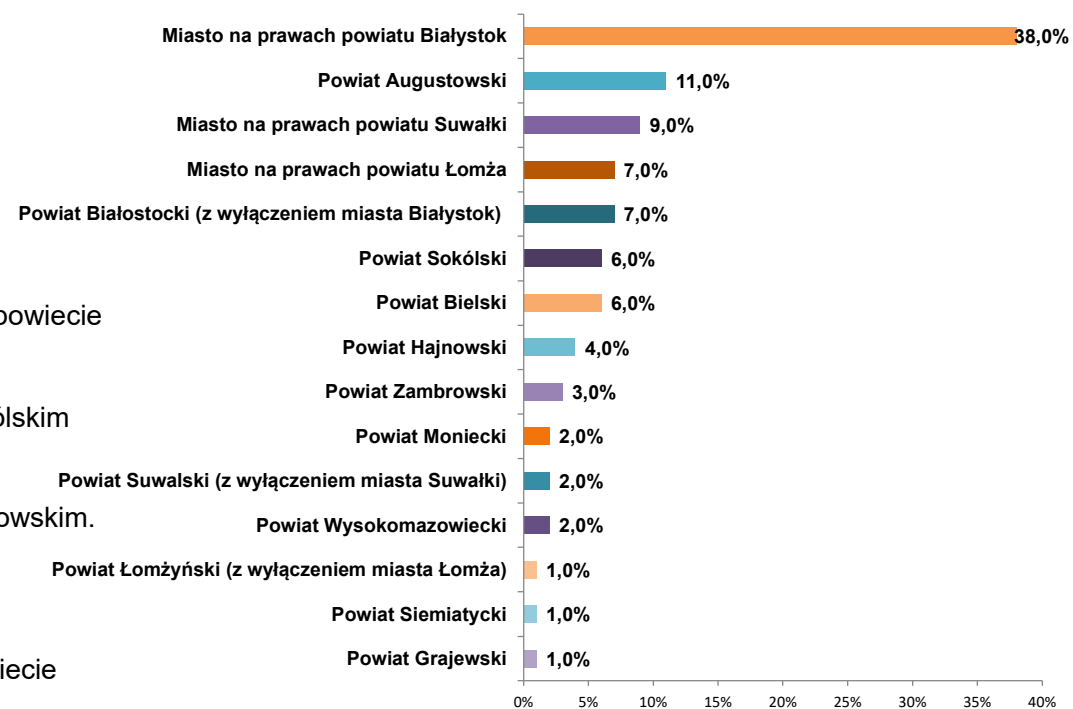
Źródło: Badania własne.

Badanie ankietowe techniką mixed mode CATI/CAWI wśród przedstawicieli podmiotów wykonujących działalność leczniczą w województwie podlaskim

Przedstawiciele podmiotów wykonujących działalność leczniczą zostali poproszeni o wskazanie powiatu, w którym mieści się reprezentowany przez nich zakład pracy.

- 38 ankietowanych reprezentowało podmioty wykonujące działalność leczniczą w Białymstoku.
- 11 osób reprezentowało podmioty wykonujące działalność leczniczą w powiecie augustowskim.
- 9 osób reprezentowało podmioty wykonujące działalność leczniczą w Suwałkach
- 7 osób reprezentowało podmioty wykonujące działalność leczniczą w Łomży oraz w powiecie białostockim ziemskim.
- 6 osób reprezentowało podmioty wykonujące działalność leczniczą w powiatach sokólskim oraz bielskim.
- 4 osoby reprezentowały podmioty wykonujące działalność leczniczą w powiecie hajnowskim.
- 3 osoby reprezentowały podmioty wykonujące działalność leczniczą w powiecie zambrowskim
- 2 osoby reprezentowały podmioty lecznicze wykonujące działalność leczniczą w powiecie suwalskim (ziemskim) oraz wysokomazowieckim
- 1 osoba reprezentowała podmioty lecznicze wykonujące działalność leczniczą w powiecie siemiatyckim oraz grajewskim.

Powiat, w którym funkcjonuje podmiot leczniczy reprezentowany przez ankietowanych (mixed mode CATI/CAWI, n=100)

Źródło: Badania własne.

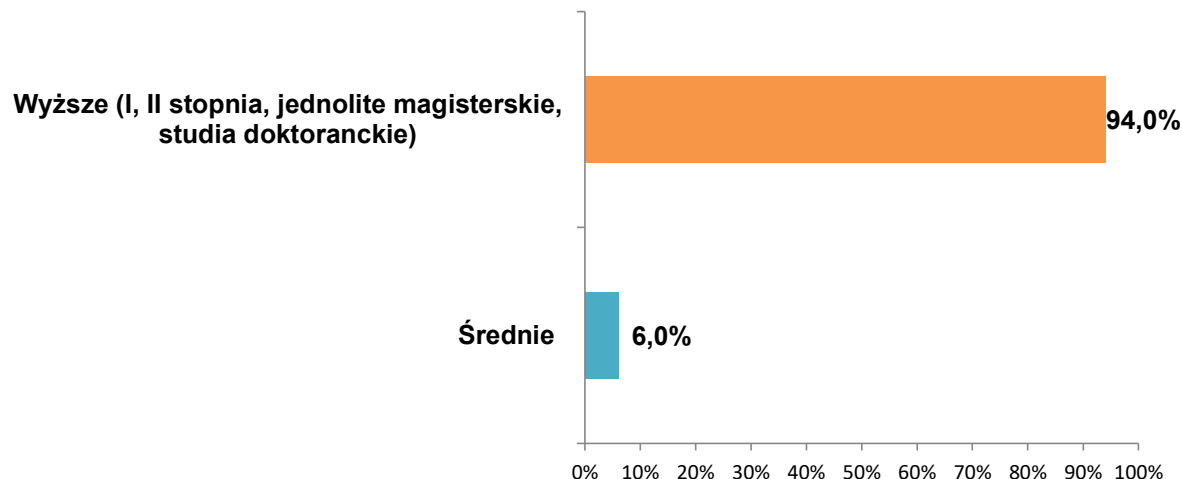
Badanie ankietowe techniką mixed mode CATI/CAWI wśród absolwentów podlaskich szkół i uczelni kształcących na kierunkach medycznych

W badaniu ankietowym wzięło udział 100 absolwentów podlaskich szkół i uczelni kształcących na kierunkach medycznych, w tym: 94 absolwentów legitymowało się wykształceniem wyższym, a 6 - średnim.

W tym miejscu warto dodać, iż:

- 19 badanych ukończyło naukę w 2019 roku.
- 35 badanych ukończyło naukę w 2020 roku.
- 46 badanych ukończyło naukę w 2021 roku.

Wykształcenie ankietowanych absolwentów (mixed mode CATI/CAWI, n=100)

Źródło: Badania własne.

Badanie ankietowe techniką mixed mode CATI/CAWI wśród absolwentów podlaskich szkół i uczelni kształcących na kierunkach medycznych

Mężczyźni

**12 ankietowanych
(12,0%)**

Kobiety

**88 ankietowanych
(88,0%)**

Mixed mode CATI/CAWI, n=100.
Źródło: Badania własne.

W badanej populacji absolwentów zdecydowaną większość stanowiły kobiety.
Jedynie nieco ponad co 10 ankietowany absolwent był mężczyzną.

Badanie ankietowe techniką mixed mode CATI/CAWI wśród absolwentów podlaskich szkół i uczelni kształcących na kierunkach medycznych

Łącznie w badaniu wzięli udział absolwenci reprezentujący 14 zawodów medycznych.

- Ponad połowa ankietowanych absolwentów posiadała prawo do wykonywania zawodu pielęgniarki lub położnej.
- Drugą pod względem liczebności grupą biorącą udział w badaniu byli diagnosty laboratoryjni – 15%.
- Na trzecim miejscu znalazły się osoby będące z wykształcenia lekarzami – 8%.

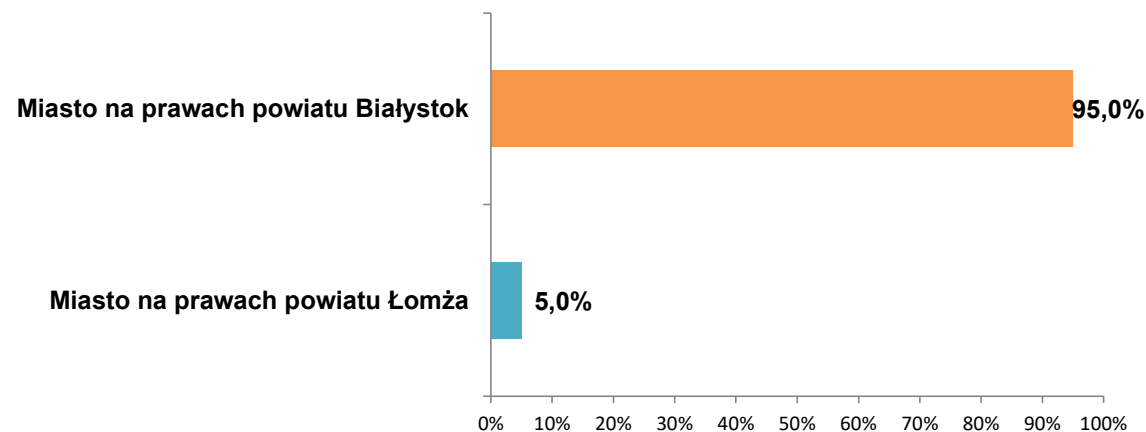
Zawód	Liczba ankietowanych	Jako % w badanej próbie
Pielęgniarka/położna	57	57,0%
Diagnosta laboratoryjny	15	15,0%
Lekarz	8	8,0%
Opiekun medyczny	5	5,0%
Farmaceuta	4	4,0%
Elektroradiolog	3	3,0%
Technik masażysta	3	3,0%
Dietetyk	2	2,0%
Technik farmaceutyczny	2	2,0%
Asystent(ka) stomatologiczny(a)	1	1,0%
Higienistka stomatologiczna	1	1,0%
Logopeda	1	1,0%
Technik sterylizacji medycznej	1	1,0%
Fizjoterapeuta	1	1,0%

Mixed mode CATI/CAWI n=100. Źródło: Badania własne.

Badanie ankietowe techniką mixed mode CATI/CAWI wśród absolwentów podlaskich szkół i uczelni kształcących na kierunkach medycznych

Zdecydowana większość ankietowanych absolwentów ukończyła szkołę lub uczelnię kształcącą na kierunkach medycznych mieszczącą się w Białymstoku. Jedynie co 20 badany absolwent ukończył naukę na kierunku medycznym w szkole lub uczelni mieszczącej się w Łomży.

Miasto, w którym znajdowała się szkoła/uczelnia kształcąca na kierunkach medycznych, którą ukończył ankietowany (mixed mode CATI/CAWI, n=100)

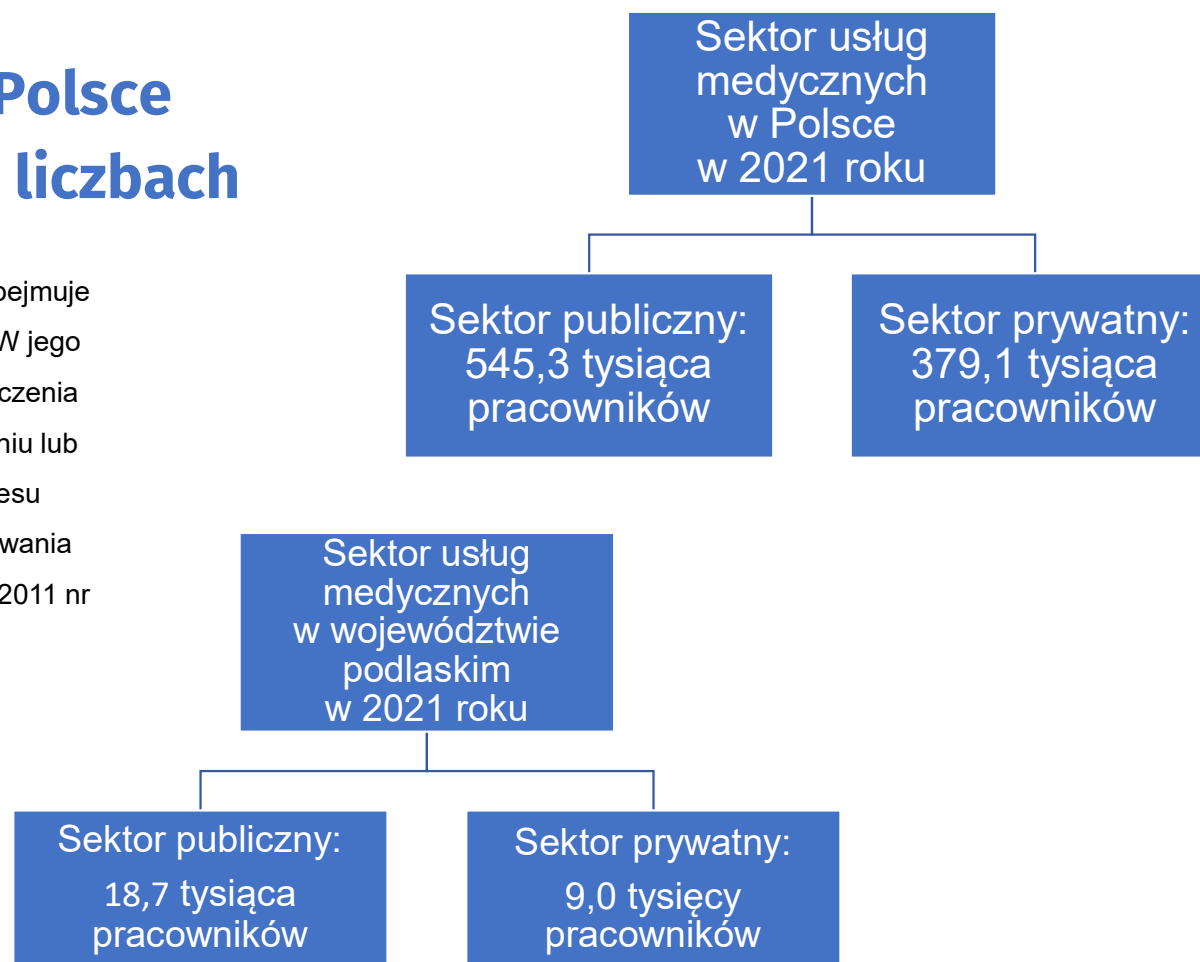
Źródło: Badania własne.

**Analiza zapotrzebowania
podmiotów
wykonujących działalność
lecniczą w
województwie podlaskim
na pracowników
reprezentujących zawody
medyczne**

Sektor usług medycznych w Polsce i województwie podlaskim w liczbach

Sektor usług medycznych odnosi się do gałęzi gospodarki, która obejmuje szeroki zakres usług związanych z opieką zdrowotną i medycyną. W jego skład wchodzi różnorodne podmioty i placówki, wykonujące świadczenia zdrowotne, tj. działania służące zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia oraz inne działania medyczne wynikające z procesu leczenia lub przepisów odrębnych regulujących zasady ich wykonywania (zob. Ustawa z 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz.U. 2011 nr 112 poz. 654)).

Źródło: Pracujący w gospodarce narodowej w 2021, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa-Bydgoszcz 2022; Wołosowski J., (2022), GUS podał dane o zatrudnieniu. Ile osób pracuje w ochronie służby zdrowia?, <https://cowzdrowiu.pl/aktualnosci/post/gus-podal-dane-o-zatrudnieniu-ile-osob-pracuje-w-ochronie-zdrowia> (25.07.2023).

Charakterystyka sektora usług medycznych

Podmioty działające w sektorze usług medycznych są zróżnicowane. Można jednak stwierdzić, że ich trzon stanowią przede wszystkim:

- Szpitale, kliniki, przychodnie: miejsca, w których pacjenci otrzymują zaawansowaną opiekę medyczną, w tym badania diagnostyczne, leczenie, rehabilitację i opiekę pooperacyjną;
- Gabinety lekarskie: praktyki prywatne, w których lekarze specjaliści i lekarze rodzinni przyjmują pacjentów i diagnozują oraz leczą różne schorzenia;
- Laboratoria medyczne: zakłady, w których przeprowadza się badania diagnostyczne, takie jak badania krwi, moczu, próbki tkanek, itp.;
- Apteki: miejsca, w których pacjenci odbierają przepisane leki i doradzają się farmaceutów;
- Ośrodki opieki długoterminowej: placówki zapewniające opiekę osobom starszym lub osobom z niepełnosprawnościami, które wymagają stałej lub długoterminowej opieki medycznej.

Rodzaj placówki	Liczba w województwie podlaskim
Szpitale	23*
Ogólnodostępne apteki	366**
Punkty apteczne	45**
Laboratoria diagnostyczne	91***
Zakłady opiekuńczo-lecznicze oraz pielęgniacyjno-opiekuńcze	19****

*Źródło: Narodowy Fundusz Zdrowia, https://www.nfz.gov.pl/download/gfx/nfz/pl/defaultstronaopisowa/547/2/1/p_zalacznik_nr_1_stan_na_06.07.2023.pdf (25.07.2023), dane aktualne na lipiec 2023 r.

** Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych bdl.pl, dane według stanu na dzień 31.12.2022 r.

*** Źródło: Wykaz laboratoriów na stronie internetowej Krajowej Izby Diagnostów Laboratoryjnych, https://kidl.org.pl/laboratory/index?LaboratorySearch%5Bentry_number%5D=&LaboratorySearch%5Bregistry_date%5D=&LaboratorySearch%5Bname%5D=&LaboratorySearch%5Bstreet%5D=&LaboratorySearch%5Bzip_code%5D=&LaboratorySearch%5Bcity%5D=&LaboratorySearch%5Bentity_name%5D=&LaboratorySearch%5Bprovince_id%5D=10&laboratorysearch%5Bentry_number%5D=&laboratorysearch_registr=&sort=zip_code&page=3 (25.07.2023), dane aktualne na lipiec 2023 r.

**** Źródło: Narodowy Fundusz Zdrowia, <https://gsl.nfz.gov.pl/GSL/GSL/Uniwersalne> (25.07.2023), obliczenia własne. Dane aktualne na lipiec 2023 r.

Największe podmioty działające w sektorze usług medycznych na obszarze województwa podlaskiego

Wśród pracodawców sektora usług medycznych, którzy na terenie województwa podlaskiego zatrudniają przynajmniej 250 pracowników (lub więcej) należy wymienić:

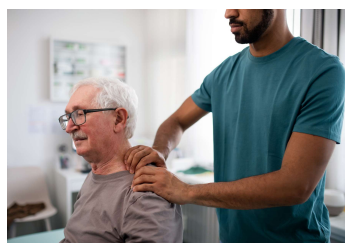
- Uniwersytecki Szpital Kliniczny w Białymstoku
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Wojewódzki Szpital Zespolony im. Jędrzeja Śniadeckiego w Białymstoku
- Szpital Wojewódzki im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Łomży
- Uniwersytecki Dziecięcy Szpital Kliniczny im. L. Zamenhofa w Białymstoku
- Samodzielny Publiczny Psychiatryczny Zakład Opieki Zdrowotnej im. Stanisława Deresza w Choroszczy
- Szpital Wojewódzki im. Dr. Ludwika Rydygiera w Suwałkach
- Białostockie Centrum Onkologii im. Marii Skłodowskiej Curie w Białymstoku
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Hajnówce
- Cefarm Białystok S A
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Bielsku Podlaskim
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w Białymstoku im. Mariana Zyndrama Kościakowskiego
- Szpital Ogólny im. Dr. Witolda Gineła w Grajewie
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Sokółce
- Szpital Ogólny w Wysokiem Mazowieckiem
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Mońkach
- Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Łomży
- Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Łomży
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Sejnach

Analiza ofert pracy

Analiza 212 zgromadzonych ofert pracy zamieszczonych na portalu Okręgowej Izby Lekarskiej w Białymstoku, Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Białymstoku oraz portalu pracuj.pl wykazała, iż najczęściej do pracy poszukiwano:

Farmaceutów oraz techników farmaceutycznych
(68 ogłoszeń)

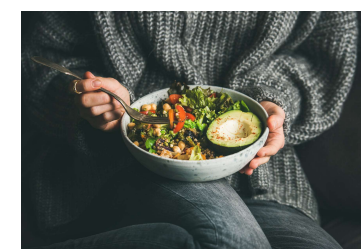
Fizjoterapeutów
(49 ogłoszeń)

Lekarzy i lekarzy dentystów
(26 ogłoszeń dotyczących lekarzy i 9 ogłoszeń dotyczących lekarzy dentystów)

Pielęgniarek/pielęgniarzy
(20 ogłoszeń)

Dietetyków
(6 ogłoszeń)

Na podstawie przeprowadzonej analizy można stwierdzić, iż najczęściej poszukiwano kandydatów do pracy w Białymstoku (56 ogłoszeń) oraz w Suwałkach (33 ogłoszenia). Często poszukiwano też kandydatów do pracy w Bielsku Podlaskim (25 ogłoszeń), Łomży (14 ogłoszeń) oraz Zambrowie (11 ogłoszeń).

Wymagania dotyczące kwalifikacji zawarte w ogłoszeniach o pracę

➤ **Farmaceuci**

- Posiadanie wykształcenia wyższego
- Czynne prawo do wykonywania zawodu
- Umiejętność budowania relacji z pacjentami.
- Obsługa oprogramowania Kamssoft.

➤ **Lekarze i lekarze dentyści**

- Posiadanie wykształcenia wyższego.
- Posiadanie specjalizacji.
- Posiadanie doświadczenia zawodowego.

➤ **Pielęgniarki**

- Posiadanie wykształcenia wyższego lub średniego kierunkowego.
- Czynne prawo do wykonywania zawodu.
- Umiejętność działania na samodzielnym stanowisku pracy.

➤ **Dietetycy**

- Wykształcenie kierunkowe na kierunku dietetyk lub wykształcenie co najmniej zasadnicze zawodowe wraz z posiadaniem kursu dietetyka.
- Umiejętność obsługi komputera.

➤ **Fizjoterapeuci**

- Posiadanie wykształcenia wyższego kierunkowego
- Posiadanie prawa do wykonywania zawodu
- Doświadczenie zawodowe

➤ **Protetycy słuchu**

- Ukończone studia kierunkowe z zakresu protetyki słuchu i/lub audiofonologii.
- Umiejętność budowania długotrwałych relacji i indywidualne podejście do pacjentów.
- Nastawienie na realizację celów sprzedażowych.

➤ **Diagności laboratoryjni**

- Czynne prawo do wykonywania zawodu.
- Doskonała organizacja pracy
- Komunikatywność
- Umiejętność współdziałania

➤ **Technik farmaceutyczny**

- Dyplom ukończenia szkoły na kierunku technik farmaceutyczny.
- Doświadczenie w obsłudze pacjenta aptecznego
- Sumienność i skrupulatność w wykonywaniu zadań
- Empatia, cierpliwość, otwartość na pacjentów
- Obsługa oprogramowania Kamssoft

➤ **Terapeuta zajęciowy**

- Posiadanie wykształcenia wyższego
- Prawo jazdy

Zawody przyszłości

„One już zaczęły się u nas pomału pojawiać, bo pojawiło się takie stanowisko **asystenta medycznego**. My już zaczęliśmy to praktykować i zatrudniać osoby, ale widzimy tutaj taką potrzebę zgłaszaną głównie przez nasz personel lekarski, żeby takie stanowisko asystenta medycznego jednak było na stałe tutaj u nas utrwalone w strukturze organizacyjnej(...).”

Przedstawiciel środowiska pracodawców

Tutaj jest kwestia wykształcenia, ja to nazywam, **inżyniera medycznego** czy **elektronika medycznego**, który np. mógłby pomagać lekarzowi w ocenie jakiegoś badania zjawisk, grupy, które wystąpiły u pacjenta i wymagają kontroli jakichś algorytmów i postawienia diagnozy. Ja to tak w cudzysłowie nazywam „inżynier medyczny”. To będzie pracownik, który będzie zbierał wywiad i wrzucał dane na komputer, co ukierunkuje... żeby lekarz wiedział, w którym kierunku ma pacjenta obserwować, leczyć czy skierować (...).”

Przedstawiciel samorządu lekarskiego

Rozmówcy biorący udział w indywidualnych wywiadach pogłębionych wskazywali na rosnące znaczenie **zawodów wspomagających pracę lekarzy**. Analiza ich wypowiedzi wskazuje, że „zawodem przyszłości” może być zawód asystenta medycznego, który zdejmie z lekarzy obowiązek zajmowania się różnego rodzaju formalnościami związanymi z wizytą i leczeniem pacjenta. **Duże nadzieje są przez respondentów wiązane z rozwojem sztucznej inteligencji**. W perspektywie kolejnej dekady w branży medycznej mógłby powstać i zyskać duże znaczenie zawód, w którym osoba pracująca ze sztuczną inteligencją wspomagałaby pracę lekarza w procesie diagnostyki oraz leczenia pacjentów.

Cudzoziemcy w zawodach medycznych

Najważniejsze bariery w zatrudnianiu cudzoziemców w podlaskim sektorze usług medycznych:

- Występowanie bariery językowej. Brak znajomości wśród cudzoziemców specjalistycznego języka polskiego wykorzystywanego w służbie zdrowia.
- Nieznajomość procedur obowiązujących w polskiej służbie zdrowia.
- Konieczność nostryfikacji dyplomów (zwłaszcza w przypadku pracowników pochodzących z państw nie będących członkami Unii Europejskiej).
- Wyższy poziom rotacji wśród zagranicznych pracowników.

Medycy-cudzoziemcy, w świetle wypowiedzi rozmówców biorących udział w badaniach jakościowych, wykonując pracę w podlaskich podmiotach ochrony zdrowia często wykonują pracę poniżej swoich kwalifikacji. Lekarze pełnią funkcje asystentów, natomiast pielęgniarki są zatrudniane na stanowiskach pomocy pielęgniarskiej.

„(...) Ale nie może być tak, jak wszyscy by chcieli, że jak lekarz przychodzi, to my go od razu wpuszczamy. Raz, że na wschodzie są inne systemy szkolenia lekarzy, a dwa inne są możliwości, jak ja to nazywam, recepturowe, inne leki, inne możliwości diagnostyczne, prawne(...)”.

Przedstawiciel uczelni wyższej w Białymstoku

„(...) Nie widziałam w nich żadnej lojalności, żadnego związania się ze szpitalem, tylko taka czysta ekonomia w ich oczach. Polacy byli bardziej wierni, o tak bym powiedziała”.

Przedstawiciel środowiska pracodawców w Białymstoku

„(...) Zatrudniamy w zależności od tego, z jakim zawodem mamy do czynienia. Jeśli jest to lekarz, to głównie zatrudniamy na stanowisko asystenta medycznego. Jeżeli jest to pielęgniarka, zatrudniamy na stanowisko pomocy pielęgniarskiej i jeśli mamy też osobę diagnosty laboratoryjnego, też jest zatrudniony na stanowisko asystenta medycznego(...)”.

Przedstawiciel środowiska pracodawców w Suwałkach

Zapotrzebowanie podlaskich podmiotów wykonujących działalność leczniczą na pracowników medycznych - podsumowanie

1. Na całym obszarze województwa podlaskiego działa szereg podmiotów związanych z branżą medyczną. Największe z nich, w których zatrudnia się co najmniej 250 pracowników, znajdują się w takich miejscowościach, jak: Białystok, Łomża, Suwałki, Choroszcz, Suwałki, Bielsk Podlaski, Grajewo, Wysokie Mazowieckie, Sokółka. Są to na ogół szpitale oraz przychodnie.
2. Zatrudnienie w podlaskich podmiotach związanych z działalnością leczniczą pozostawało w ostatnich 5 latach na dosyć stabilnym poziomie. Większość ankietowanych pracodawców zadeklarowała, iż w ich zakładach pracy zatrudnienie nie uległo w tym czasie ani istotnemu zmniejszeniu ani zwiększeniu, co jednak nie wyklucza fluktuacji kadr.
3. Największe zapotrzebowanie na kadry medyczne istnieje obecnie w szpitalach i podstawowych punktach opieki zdrowotnej, oddalonych od stolicy województwa podlaskiego. Obejmuje ono przede wszystkim lekarzy specjalistów oraz, w nieco mniejszym stopniu, pielęgniarki.
4. W przyszłości przewiduje się powstanie nowych zawodów medycznych, które będą polegały na współpracy ze sztuczną inteligencją w procesie diagnozowania oraz leczenia pacjentów. Również asystenci wspomagający pracę lekarzy mogą w przyszłości być znacznie częściej zatrudniani w placówkach ochrony zdrowia, niż ma to miejsce obecnie.
5. Skala zatrudniania cudzoziemców w podlaskich placówkach ochrony zdrowia jest ograniczona. Główną przyczyną takiego stanu rzeczy jest bariera językowa. Kandydaci do pracy w zawodzie medycznym muszą nie tylko bardzo dobrze posługiwać się językiem polskim, lecz znać także szereg określeń specjalistycznych związanych z wykonywanym zawodem. Od kandydatów wymaga się ponadto znajomości polskich procedur postępowania z pacjentami, a w przypadku personelu medycznego pochodzącego z krajów z poza Unii Europejskiej często wymagana jest także nostryfikacja dokumentów poświadczających posiadane wykształcenie.

**Analiza i ocena
jakości miejsc pracy
w zawodach
medycznych na
terenie województwa
podlaskiego**

Formy zatrudnienia w zawodach medycznych

Dokonana analiza ofert pracy pozwala w tym miejscu stwierdzić, iż pracodawcy najczęściej proponowali kandydatom zatrudnienie na podstawie umowy o pracę. Wzmianka o tym rodzaju umowy pojawiła się blisko w połowie z 212 poddanych analizie ofert pracy (46%).

W tym miejscu warto dodać iż umowa o pracę była jedyną przewidywaną formą podjęcia zatrudnienia w:

- 47 z 75 analizowanych ogłoszeń skierowanych do farmaceutów,
- 5 z 13 analizowanych ogłoszeń skierowanych do techników farmaceutycznych,
- 2 z 26 analizowanych ogłoszeń skierowanych do lekarzy (w przypadku 20 ofert informacja o proponowanym rodzaju umowy w ogóle nie była zawarta),
- 4 z 20 analizowanych ogłoszeń skierowanych do pielęgniarek (w przypadku 6 ofert informacja o proponowanych rodzaju umowy w ogóle nie była zawarta),
- 1 z 49 analizowanych ofert skierowanych do fizjoterapeutów (w przypadku pozostałych 48 ofert proponowaną formą podjęcia współpracy była umowa zlecenie lub kontrakt B2B),
- 1 z 6 analizowanych ofert skierowanych do dietetyków.

W tym miejscu warto dodać, iż w 45,7% poddanych analizie ogłoszeń o pracę oferowano możliwość dostosowania formy zatrudnienia do preferencji kandydata. Świadczy to o dużej elastyczności lokalnych pracodawców w tym zakresie.

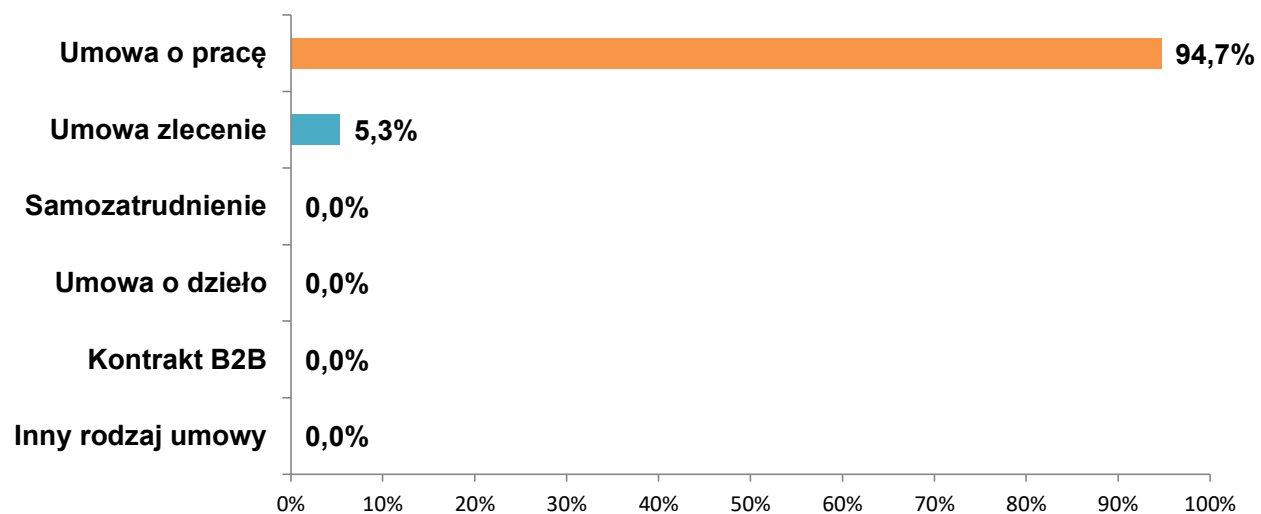
Rodzaj umowy	% analizowanych ogłoszeń, w którym pojawiła się wzmianka o danym rodzaju umowy*
Umowa o pracę	46,2%
Umowa zlecenie	34,4%
Kontrakt B2B	25,9%
Umowa cywilno-prawna	1,9%
Umowa kontraktowa	0,5%

* Wyniki nie sumują się do 100% ponieważ w jednym ogłoszeniu mogło pojawić się kilka proponowanych form zatrudnienia. Analiza ofert pracy, n=212.

Formy zatrudnienia w zawodach medycznych

Umowa o pracę była najpopularniejszym rodzajem umowy, w oparciu o którą swoją pracę wykonywali badani absolwenci kierunków medycznych. Spośród 94 osób, które wykonują swoją pracę na obszarze województwa podlaskiego 89 z nich zadeklarowało, iż pracuje w oparciu o umowę o pracę. Jedynie 5 badanych zadeklarowało, iż podstawą ich zatrudnienia pozostaje umowa zlecenie.

Na jakiej podstawie wykonuje Pan(i) pracę w swoim głównym miejscu pracy? (mixed mode CATI/CAWI, n=94)

Źródło: Badania własne.

Ocena warunków pracy

Biorący udział w badaniu absolwenci podlaskich szkół i uczelni wyższych kształcących na kierunkach medycznych na ogół dobrze oceniali swoje główne miejsce pracy.

- Łącznie 92,8% uczestników badania wykonujących zawód medyczny dobrze ocenia swoje stanowisko pracy pod kątem atrakcyjności finansowej (skumulowane oceny 4-6).
- Z poziomu obciążenia pracą było zadowolonych 62,5% badanych absolwentów.
- 93,7% badanych absolwentów pozytywnie oceniło ogólną atmosferę panującą w ich miejscach pracy. Warto podkreślić, że 57,3% badanych oceniając ten aspekt zaznaczyło najwyższą ocenę – tj. „6”.
- Z badania wynika także, iż respondenci nie mają problemów z dostępem do narzędzi potrzebnych im do wykonywania pracy. Oceny w przedziale 4-6 wystawiło temu elementowi 94,8% respondentów.

Na skali od 1 do 6 (gdzie 1 stanowi ocenę najgorszą, 6 stanowi ocenę najlepszą) proszę ocenić swoje główne miejsce pracy w zawodzie medycznym pod względem: (Mixed mode CATI/CAWI, n=96)						
	1	2	3	4	5	6
Atrakcyjności finansowej	0,0%	3,1%	3,1%	14,6%	35,5%	42,7%
Warunków pracy: obciążenia pracą	5,2%	10,4%	21,9%	33,3%	24,0%	5,2%
Warunków pracy: ogólnej atmosfery w miejscu pracy	0,0%	2,1%	4,2%	10,4%	26,0%	57,3%
Warunków pracy: dostępu do narzędzi niezbędnych do wykonywania pracy	0,0%	2,1%	3,1%	7,3%	26,0%	61,5%

Źródło: Badania własne.

Wynagrodzenie oferowane pracownikom medycznym

Przedstawiciele pracodawców podczas badań jakościowych wskazywali, iż wysokość wynagrodzenia, które otrzymują pracownicy medyczni w reprezentowanych przez nich zakładach pracy, regulowana jest przez *ustawę z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych (Dz.U. z 2022 r. poz. 2139 z późn. zm.)*.

Po prawej stronie znajduje się tabela, w której przedstawiono minimalne stawki wynagrodzenia dla poszczególnych przedstawicieli zawodów medycznych określone w ww. ustawie.

Zawód	Minimalny poziom wynagrodzenia od 1 lipca 2023 roku (brutto)
Lekarz i lekarz dentysta ze specjalizacją.	9 201,92 zł
Farmaceuta, fizjoterapeuta, diagnosta laboratoryjny, pielęgniarka z tytułem zawodowym magister pielęgniarstwa, położna z tytułem zawodowym magister położnictwa z wymaganą specjalizacją w dziedzinie pielęgniarstwa lub w dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia.	8 186,53 zł
Lekarz, lekarz dentysta bez specjalizacji.	7 551,92 zł
Lekarz stażysta.	6 028,84 zł
Farmaceuta fizjoterapeuta, diagnosta laboratoryjny, pielęgniarka, położna, technik elektroradiolog, psycholog, inny pracownik medyczny z wymaganym wykształceniem wyższym na poziomie magisterskim, pielęgniarka, położna z wyższym wykształceniem (studia I stopnia) i specjalizacją albo pielęgniarka, położna ze średnim wykształceniem i specjalizacją.	6 473,07 zł
Fizjoterapeuta, pielęgniarka, położna, ratownik medyczny, technik elektroradiolog, inny pracownik wykonujący zawód medyczny inny niż określony wyżej z wymaganym wyższym wykształceniem na poziomie studiów I stopnia; fizjoterapeuta, ratownik medyczny, technik analityki medycznej, technika elektroradiolog z wymaganym średnim wykształceniem albo pielęgniarka, położna z wymaganym średnim wykształceniem, która nie posiada tytułu specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa lub dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia.	5 965,38 zł
Pracownik medyczny wykonujący zawód inny niż ww. wymienione z wykształceniem średnim, opiekun medyczny.	5 457,69 zł

Dodatkowe benefity oferowane pracownikom medycznym

Analiza 212 ofert pracy pozwoliła również określić najczęściej oferowane dodatkowe, pozapłacowe benefity oferowane pracownikom medycznym.

Są nimi:

Dofinansowanie do zajęć Sportowych
(49,5% analizowanych ofert pracy)

Udział w szkoleniach lub dofinansowanie do szkoleń
(31,1% analizowanych ofert pracy)

Ubezpieczenie na życie
(27,3% analizowanych ofert pracy)

Prywatna opieka medyczna
(25,0% analizowanych ofert pracy)

Źródło: Analiza ofert pracy, n=212.

Jeden z uczestników indywidualnych wywiadów pogłębionych, reprezentujący środowisko pracodawców z Łomży, zadeklarował, iż reprezentowany przez niego zakład pracy oferuje służbowe mieszkania pracownikom, którzy zgodzą się podjąć pracę w jednej z filii działających w mniejszych miejscowościach województwa podlaskiego.

Analiza i ocena jakości miejsc pracy w zawodach medycznych na terenie województwa podlaskiego - podsumowanie

1. Analiza ofert pracy wykazała, iż najczęściej kandydatom do pracy proponuje się zatrudnienie w oparciu o umowę o pracę. Warto jednak zaznaczyć, iż w przypadku takich zawodów jak lekarz czy pielęgniarka znaczna część ogłoszeń nie zawierała informacji o proponowanym rodzaju umowy. Tym niemniej, wyniki badań ankietowych zrealizowanych wśród absolwentów podlaskich szkół i uczelni kształcących na kierunkach medycznych również wykazały, iż zdecydowana większość z nich wykonuje swoją pracę w zawodzie medycznym w oparciu o umowę o pracę.
2. O tym, że umowa o pracę pozostaje jedną z najbardziej popularnych umów w sektorze usług medycznych świadczą również wyniki badań ankietowych przeprowadzonych w grupie absolwentów podlaskich szkół i uczelni kształcących na kierunkach medycznych. Warto podkreślić, iż spośród 94 takich osób, które swoją pracę wykonują na obszarze województwa podlaskiego, 89 absolwentów przyznało, iż wykonuje swoją pracę w oparciu o umowę o pracę. Tylko nieliczni badani wskazali inne rodzaje umów.
3. Absolwenci, którzy wzięli udział w badaniach ankietowych wykazywali stosunkowo duży poziom zadowolenia z warunków swojej pracy. Ponad 90,0% z nich zadeklarowało, iż dobrze lub bardzo dobre (skumulowane oceny 4-6) ocenia swoje miejsce pracy pod względem uzyskiwanego wynagrodzenia. Podobny odsetek respondentów pozytywnie oceniał także ogólną atmosferę w swoim miejscu pracy oraz dostępność wszelkich niezbędnych narzędzi potrzebnych do wykonywania swojej pracy. Nieco gorzej było natomiast oceniane obciążenie pracą – ponad 1/3 badanych dokonujących oceny wystawiła temu aspektowi noty w przedziale 1-3.
4. Badania jakościowe przeprowadzone z podlaskimi pracodawcami działającymi w sektorze usług medycznych wykazały, iż oferowane przez nich wynagrodzenia na ogół są zbliżone do poziomów określonych w przepisach prawa. Warto podkreślić, iż w przypadku zawodów medycznych poziom minimalnego wynagrodzenia jest regulowany przez *ustawę z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych (Dz.U. z 2022 r. poz. 2139 z późn. zm.)*.

Analiza i ocena jakości miejsc pracy w zawodach medycznych na terenie województwa podlaskiego – podsumowanie, cd.

5. Analiza ofert pracy wykazała, iż podlascy pracodawcy działający w sektorze usług medycznych często oferują kandydatom do pracy także dodatkowe benefity. Warto jednak podkreślić, iż informacja o dodatkowych, pozapłacowych korzyściach pojawiała się przede wszystkim w ofertach pracy umieszczanych przez podmioty prywatne. Najczęściej kandydatom do pracy oferowano dofinansowanie do zajęć sportowych – taka informacja znalazła się w blisko połowie spośród 212 analizowanych ogłoszeń.
6. Szczególnym rodzajem pozapłacowej korzyści oferowanej przez niektórych pracodawców jest natomiast dostęp do mieszkania służbowego. Wspominał o tym jeden z pracodawców biorący udział w indywidualnym wywiadzie pogłębionym. Tego rodzaju wsparcie ma być oferowane szczególnie tym pracownikom, którzy zgodzą się podjąć pracę w mniejszych miejscowościach województwa podlaskiego.

**Analiza i ocena
dostępności kadry
medycznej na
terenie
województwa
podlaskiego**

Pracownicy medyczni wykonujący pracę na obszarze województwa podlaskiego w liczbach

	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Lekarze	4584	4597	4690
Lekarze dentyści	1295	1286	1289
Pielęgniarki	8151	8149	8144
Położne	1109	1148	1159
Farmaceuci	1222	1174	1211
Fizjoterapeuci	1431	1476	1566
Diagności laboratoryjni	655	678	731

Źródło: <https://basiw.mz.gov.pl/mapy-informacje/mapa-2022-2026/analizy/kadry-medyczne/kadry-medyczne/> (12.10.2023)

Kadry medyczne w przeliczeniu na 10 000 mieszkańców

Przeprowadzona analiza danych zastanych wykazała, iż województwo podlaskie na ogół pozytywnie wyróżnia się pod względem liczby kadr medycznych przypadających na każde 10 000 mieszkańców. W przypadku liczby lekarzy, lekarzy dentyistów, pielęgniarek, ratowników medycznych oraz diagnostów laboratoryjnych w przeliczeniu na 10 000 mieszkańców województwo podlaskie znalazło się w gronie liderów na tle całego kraju. Pod względem liczby fizjoterapeutów przypadających na każde 10 000 mieszkańców województwo podlaskie uplasowało się pośrodku wszystkich województw. Natomiast w przypadku liczby fizjoterapeutów przypadających na 10 000 mieszkańców wskaźnik ten był niższy tylko w województwach: lubelskim, warmińsko-mazurskim oraz podlaskim. Podsumowując, liczbę medyków przypadających w województwie podlaskim na każde 10 000 jego mieszkańców należy, na tle całego kraju, określić jako dobrą. Równocześnie warto podkreślić, iż dane przedstawione na kolejnych slajdach ukazują, iż wciąż w stosunku do wielu zawodów medycznych prognozowane są na obszarze województwa podlaskiego deficyty.

	Liczba w województwie podlaskim	Na 10 000 mieszkańców	Miejsce na 16 województw
Lekarze	4 565*	39,9	3
Lekarze dentyści	1 233*	10,8	3
Pielęgniarki	7 382*	64,6	2
Położne	939*	16,0	5
Fizjoterapeuci	1 810**	15,8	13
Farmaceuci	1 211***	10,4	8
Ratownicy medyczni	639***	5,0	3 (ex aequo z razem z 5 innymi województwami)
Diagności laboratoryjni	713****	6,2	1

*Dane za 2022 rok, źródło danych: Główny Urząd Statystyczny.

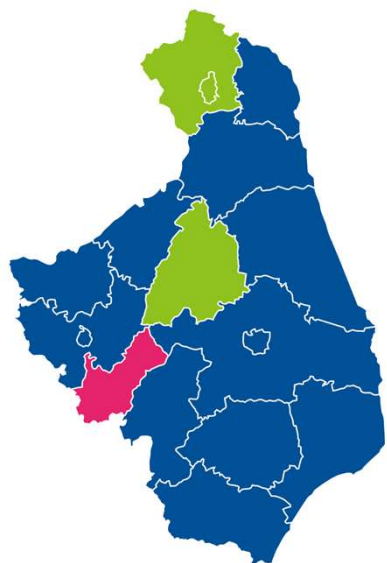
** Dane aktualne na lipiec 2023 roku, źródło danych: Krajowa Izba Fizjoterapeutów.

*** Dane za 2021 rok, źródło danych: Ministerstwo Zdrowia.

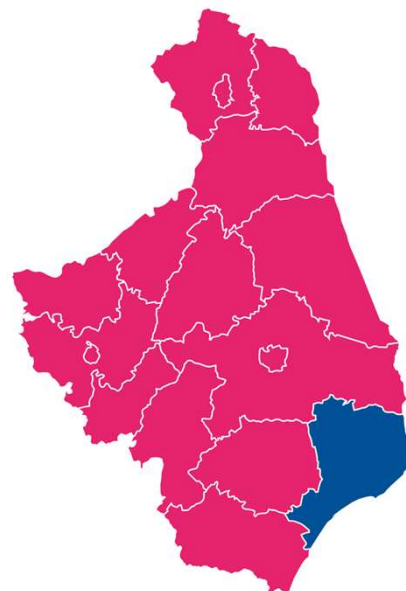
**** Dane aktualne na lipiec 2023 roku, źródło danych: Rejestr Diagnostów Laboratoryjnych.

Deficytowe i nadwyżkowe zawody medyczne

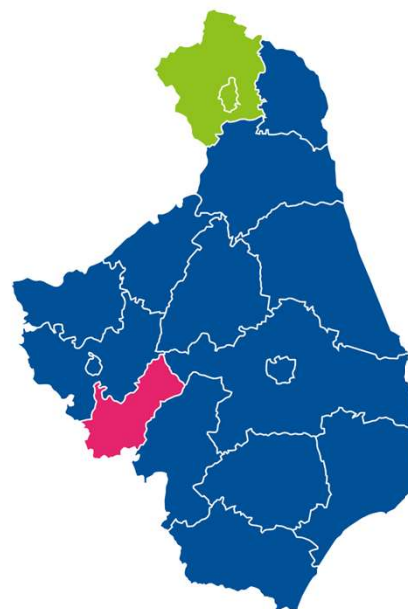
Prognozowane obszary występowania deficytu **lekarzy** w 2023 roku

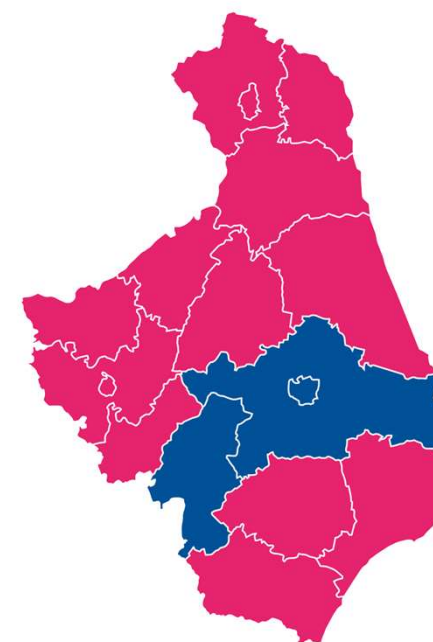
Prognozowane obszary występowania deficytu **lekarzy-dentystów** w 2023 roku

Prognozowane obszary występowania deficytu **pielęgniarek i położnych** w 2023 roku

Prognozowane obszary występowania deficytu **farmaceutów** w 2023 roku

■ Równowaga popytu i podaży

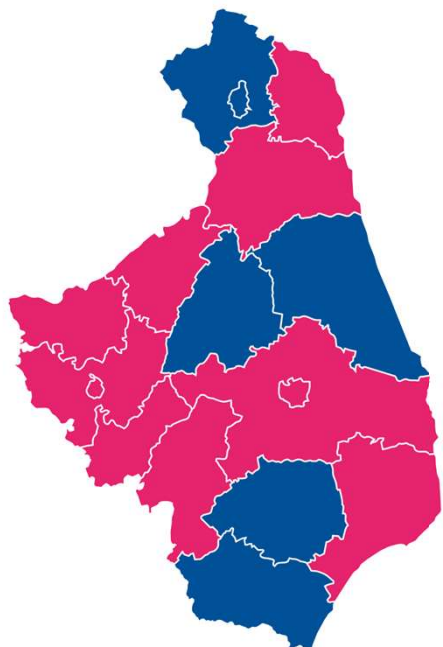
■ Deficyt poszukujących pracy

■ Duży deficyt poszukujących pracy

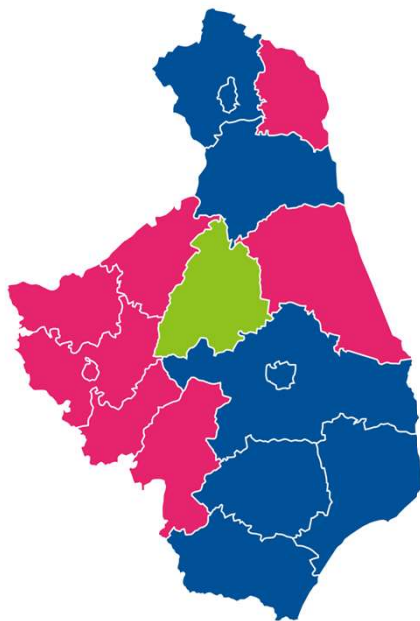
Źródło: portal barometr-zawodow.pl

Deficytowe i nadwyżkowe zawody medyczne

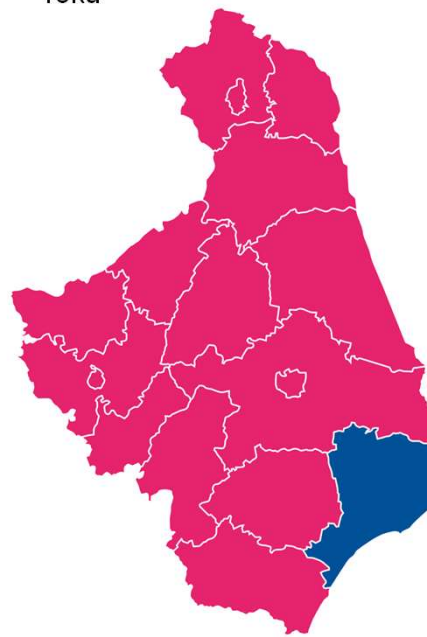
Prognozowane obszary występowania deficytu **ratowników medycznych** w 2023 roku

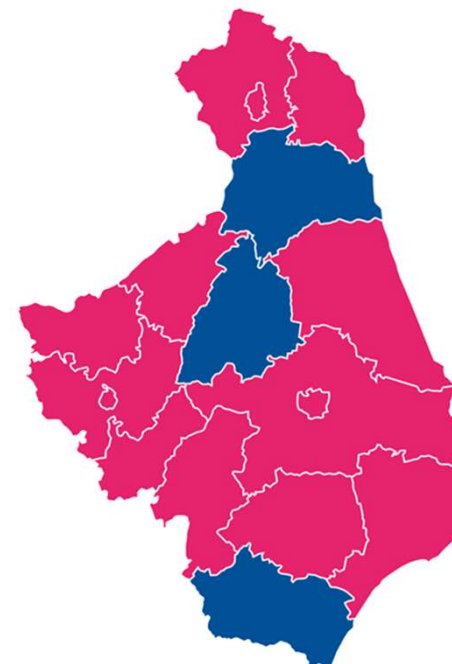
Prognozowane obszary występowania deficytu **fizjoterapeutów i masażystów** w 2023 roku

Prognozowane obszary występowania deficytu **pracowników ds. techniki dentystycznej** w 2023 roku

Prognozowane obszary występowania deficytu **logopedów i audiofonologów** w 2023 roku

■ Równowaga popytu i podaży

■ Deficyt poszukujących pracy

■ Duży deficyt poszukujących pracy

Źródło: portal barometr-zawodow.pl

Średni wiek kadr medycznych w Polsce i w województwie podlaskim

Średni wiek osób wykonujących poszczególne zawody medyczne w województwie podlaskim jest zbliżony do średniego wieku medyków w całym kraju. W przypadku lekarzy, lekarzy dentyistów oraz pielęgniarek średni ich wiek w województwie podlaskim był nieco wyższy od tego notowanego w całym kraju. W przypadku położnych ich średni wiek w województwie podlaskim i w całym kraju był taki sam. Gdy natomiast mowa o farmaceutach pracujących w województwie podlaskim to należy podkreślić, iż ich średni wiek był niższy od średniego wieku farmaceutów w całym kraju o 1,1 roku. W przypadku fizjoterapeutów ich średni wiek w województwie podlaskim był o 1,0 rok niższy od średniego wieku fizjoterapeutów w całym kraju. Natomiast średni wiek diagnostów laboratoryjnych pracujących w województwie podlaskim był o 2,7 lat niższy od średniego wieku diagnostów laboratoryjnych w całym kraju.

	Średni wiek w całym kraju (2021 rok)	Średni wiek w województwie podlaskim (2021 rok)
Lekarze	50,1	49,4
Lekarze dentyści	46,3	46,5
Pielęgniarki	49,0	48,5
Położne	46,7	46,7
Fizjoterapeuci	36,9	35,9
Farmaceuci	42,3	40,6
Diagności laboratoryjni	43,9	41,2

Źródło: Baza Analiz Systemowych i Wdrożeniowych, <https://basiw.mz.gov.pl/mapy-informacje/mapa-2022-2026/analizy/kadry-medyczne/kadry-medyczne/> (17.10.2023).

Feminizacja zawodów medycznych

Analiza danych zastanych pozwala w tym miejscu stwierdzić, iż zawody medyczne takie jak lekarz, dentysta, farmaceuta, fizjoterapeuta charakteryzują się tym, iż większość osób, które je wykonują stanowią kobiety. Warto zauważyć, iż w województwie podlaskim zawody medyczne są sfeminizowane w nieco wyższym stopniu, niż całym kraju.

	W Polsce		W województwie podlaskim	
	Odsetek kobiet	Odsetek mężczyzn	Odsetek kobiet	Odsetek mężczyzn
Lekarze*	57,5%	42,5%	61,5%	38,5%
Lekarze dentyści*	73,6%	26,4%	78,7%	21,3%
Farmaceuci*	82,9%	17,1%	87,4%	12,6%
Fizjoterapeuci**	b.d.	b.d.	73,8%	26,2%

*Źródło: Główny Urząd Statystyczny, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/metadane/podgrupy/265> (02.11.2023), dane aktualne na 31.12.2021 r.

** Źródło: Portal Krajowej Izby Fizjoterapeutów kif.info.pl (03.10.2023), dane aktualne na wrzesień 2023 r.

Zjawisko braku zastępowalności pokoleń

Rozmowy z badanymi przedstawicielami środowiska medycznego pracodawców przeprowadzone w ramach indywidualnych wywiadów pogłębionych, jak również zogniskowanego wywiadu grupowego, wykazały, iż zjawisko braku zastępowalności pokoleń dotyka wiele podmiotów, które działają w sektorze służby zdrowia na obszarze województwa podlaskiego. **W sposób szczególny dotyczy ono lekarzy niektórych „wymagających” specjalizacji, takich jak ginekologia oraz chirurgia.** Jeden z rozmówców wskazywał wręcz, iż w niektórych podlaskich podmiotach służby zdrowia przejście chirurga na emeryturę może prowadzić do zamknięcia całego oddziału.

„(...) Chirurgów po prostu nie ma. Chirurdzy, którzy obecnie pracują, prawie wszyscy są w wieku tuż przed emeryturą. Młodych ludzi nie ma albo są to pojedyncze osoby. Nie ma w ogóle zastępowalności pokoleń. Jeżeli jeden chirurg odchodzi na emeryturę, to trzeba zastanawiać się nad zamykaniem oddziału, bo nie ma kadry (...).”

Przedstawiciel środowiska pracodawców w Sokółce

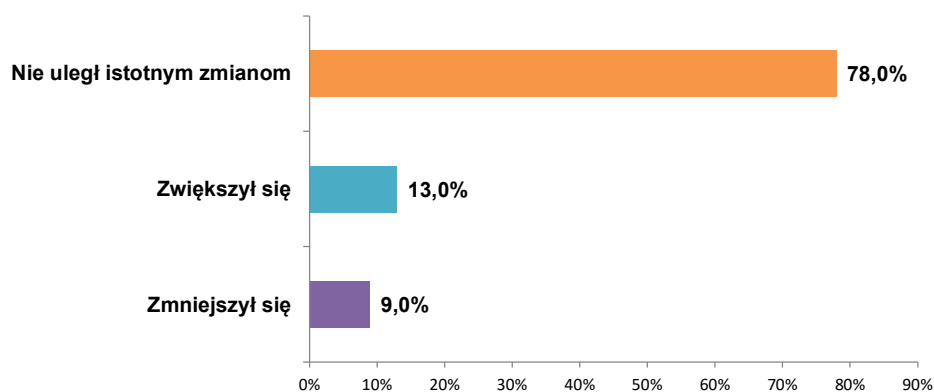
Kolejnym zawodem, w którym zastępowalność pokoleń nie występuje, ma być także analityk medyczny. W tym przypadku problem z zastępowalnością pokoleń wynika, zdaniem jednego z rozmówców, przede wszystkim z zaprzestania nauki na kierunku „technik analityki medycznej” na poziomie średnim. Niejako „w zastępstwie” realizowane są studia na kierunku „analityka medyczna”. Osoby, które kończą ten kierunek, często muszą wykonywać jednak czynności poniżej swoich kwalifikacji – takie, jak np. pobieranie krwi.

„Chciałam zwrócić uwagę na taki zawód medyczny, gdzie ta zastępowalność pokoleniowa w ogóle nie występuje w tej chwili i to jest technik analityki medycznej. Nie ma kształcenia, nie prowadzi się kształcenia techników analityki medycznej. Część kompetencji mogą przejmować diagnosty laboratoryjni, ale jest to nieracjonalne. Po co diagnosta laboratoryjny ma pobierać krew do badania dla pacjenta? Za kilka lat przewiduję tu kompletny dramat”.

Przedstawiciel środowiska pracodawców w Białymstoku 2

Dynamika zatrudnienia w badanych zakładach pracy działających w sektorze usług medycznych

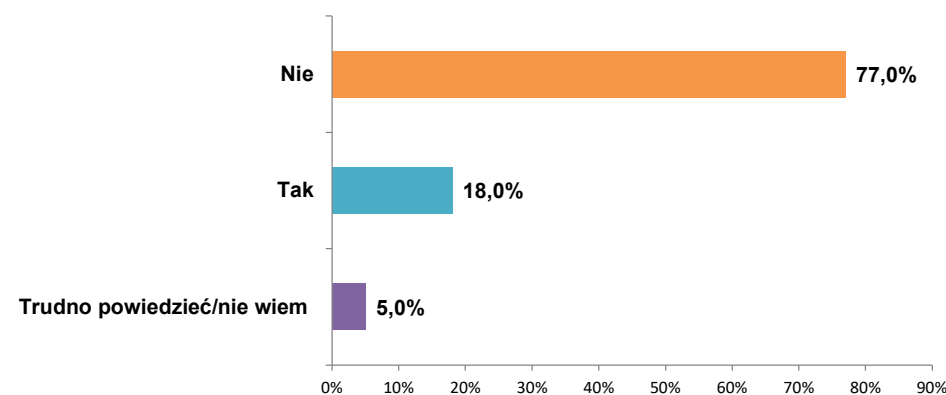
W okresie ostatnich 5 lat poziom zatrudnienia w Pana(i) zakładzie pracy: (mixed mode CATI/CAWI, n=100)

Źródło: Badania własne.

Ponad $\frac{3}{4}$ ankietowanych respondentów reprezentujących podlaski sektor usług medycznych wskazało, iż poziom zatrudnienia w ich zakładzie pracy w okresie ostatnich 5 lat nie uległ istotnym zmianom. Liczba badanych, którzy stwierdzili, iż poziom zatrudnienia zwiększył się lub zmniejszył się była do siebie zbliżona. 13 osób wskazało, iż uległ on zwiększeniu, a jedynie 9 osób odpowiedziało, że uległ on zmniejszeniu. Na podstawie wyników badań można zatem stwierdzić, iż sytuacja kadrowa w badanych zakładach pracy pozostaje na stabilnym poziomie.

Czy zamierza Pan(i) w ciągu najbliższych 12 miesięcy zatrudnić nowych pracowników? (mixed mode CATI/CAWI, n=100)

Źródło: Badania własne.

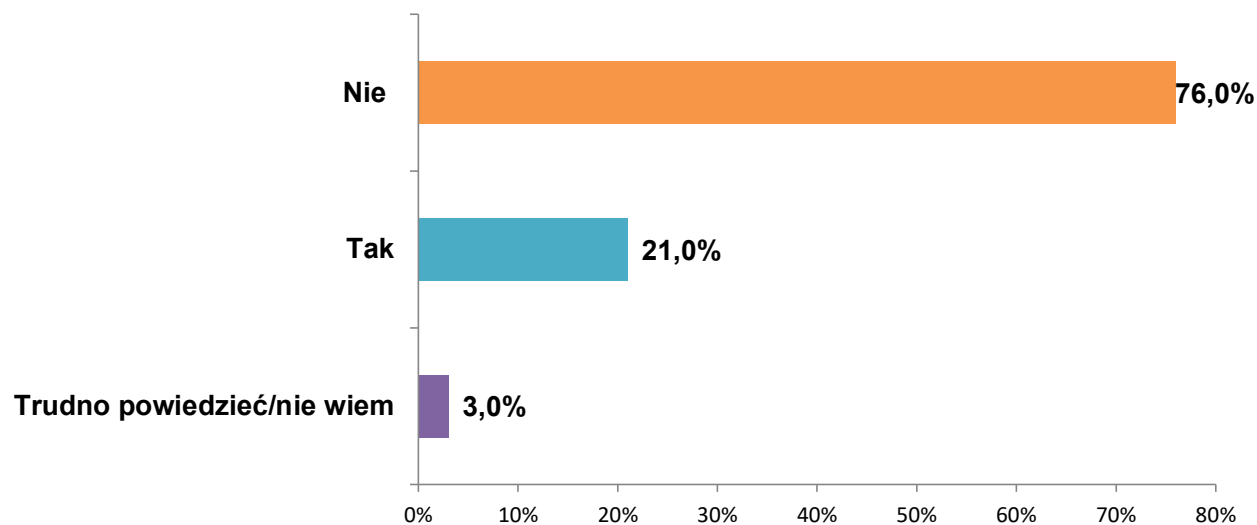
77 z 100 ankietowanych respondentów zadeklarowało, iż w okresie najbliższych 12 miesięcy nie zamierza zatrudnić nowych pracowników. Tylko 18 badanych wyraziło wolę zatrudnienia w tym okresie nowych osób. 5 badanych nie potrafiło jednoznacznie odpowiedzieć na to pytanie.

Braki kadrowe w podlaskich placówkach sektora usług medycznych

Ponad ¼ respondentów reprezentujących podlaskie podmioty działające w sektorze usług medycznych zadeklarowało, iż w ich zakładach pracy nie występują obecnie żadne braki kadrowe w odniesieniu do zawodów medycznych. W tym miejscu należy jednak podkreślić, iż w badaniu brali udział przede wszystkim przedstawiciele małych podmiotów, w których zatrudnia się nie więcej niż 9 pracowników.

Warto również podkreślić, że ankietowani, którzy zgłosili braki kadrowe w swoich zakładach pracy, wskazali na niewystarczającą liczbę pielęgniarek/położnych. Taką deklarację złożyło 9 osób. Kolejnych 5 ankietowanych zgłosiło braki kadrowe dotyczące lekarzy medycyny rodzinnej. Również 5 osób stwierdziło, że w reprezentowanych przez nich zakładach pracy pojawia się problem z dostępnością lekarzy dentystów. Na występujące deficyty w zawodzie lekarza neurologa zwróciły uwagę 2 osoby.

Czy w Pana(i) zakładzie pracy występują braki kadrowe w odniesieniu do zawodów medycznych? (mixed mode CATI/CAWI, n=100)

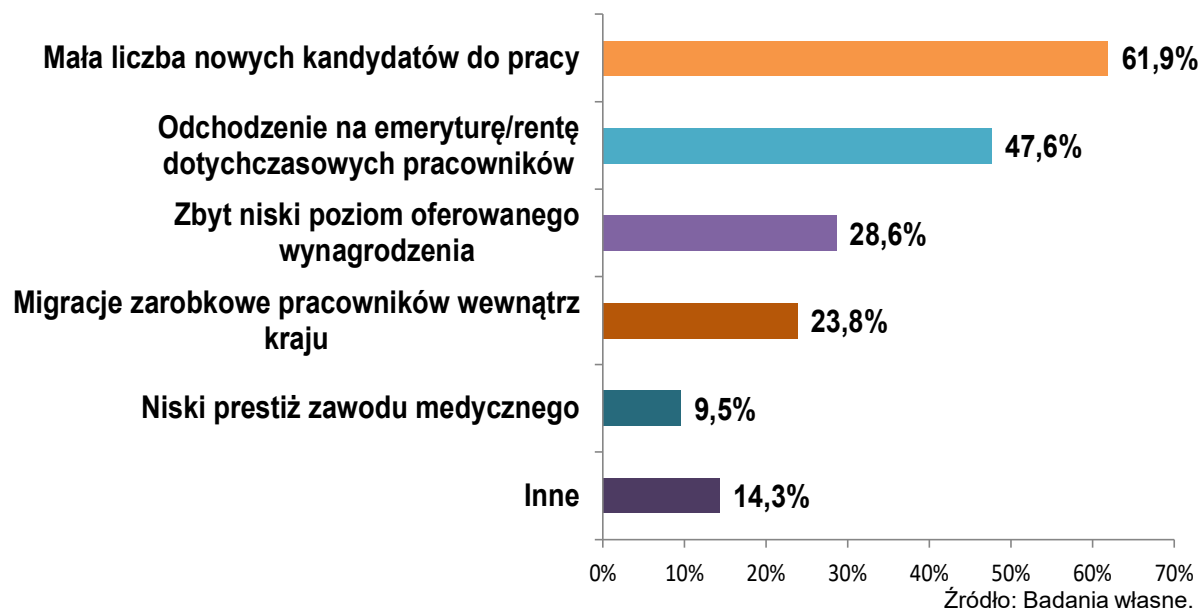
Źródło: Badania własne.

Braki kadrowe w podlaskich placówkach sektora usług medycznych

Najczęstszą przyczyną braków kadrowych pozostaje niewielka liczba kandydatów do pracy oraz odchodzenie dotychczasowych pracowników na emeryturę.

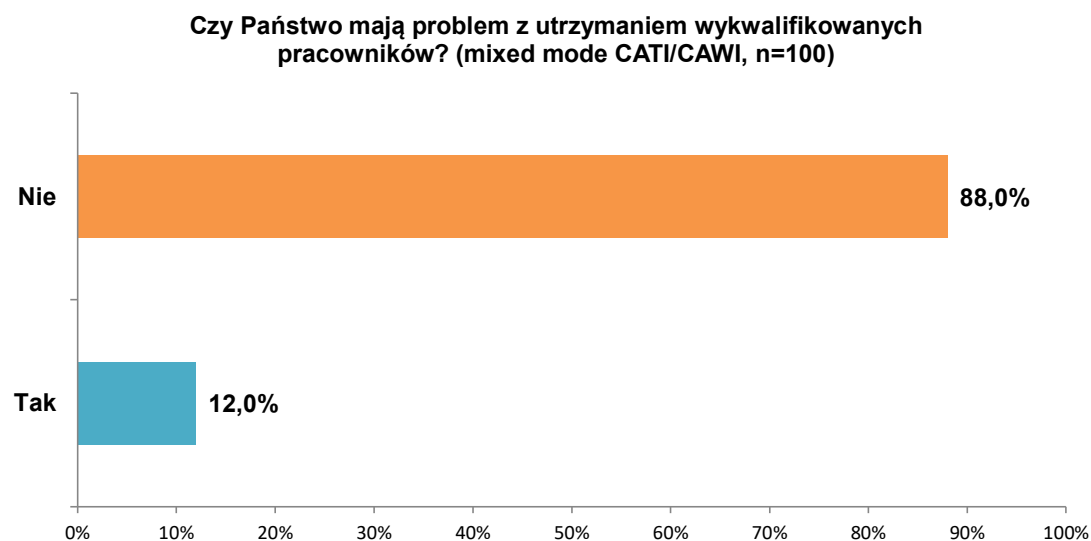
Wyniki badań ankietowych pozwalają stwierdzić, iż podmioty wykonujące działalność leczniczą najczęściej radzą sobie z brakami kadrowymi poprzez zlecenie nadgodzin swoim dotychczasowym pracownikom. Taką odpowiedź wybrało 42,9% respondentów, którzy we wcześniejszym pytaniu zadeklarowali, iż ich zakład pracy zmaga się z brakami kadrowymi. Zdecydowanie rzadziej takim sposobem jest ograniczanie zakresu działalności zakładu pracy (19,0% wskazań), zatrudnianie cudzoziemców pochodzących z innych krajów Unii Europejskiej (14,3% wskazań), zlecenie prac innym podmiotom na zasadzie outsourcingu (14,3% wskazań), zatrudnianie cudzoziemców z krajów spoza Unii Europejskiej (9,5% wskazań). 33,3% badanych zadeklarowało, iż radzi sobie z tym problemem w jeszcze inny sposób.

Jakie są najważniejsze przyczyny braków kadrowych w reprezentowanym przez Pana(ią) zakładzie pracy? (mixed mode CATI/CAWI, n=21)

Fluktuacja kadr w podlaskich placówkach sektora usług medycznych

Zdecydowana większość przedstawicieli podmiotów wykonujących działalność biorących udział w badaniach ankietowych nie ma problemów z utrzymaniem wykwalifikowanej kadry medycznej w swoim zakładzie pracy. Taką odpowiedź wybrało 88 spośród 100 biorących udział w badaniu ankietowanych. Na trudności w utrzymaniu pracowników wskazało jedynie 12 osób biorących udział w badaniu. Osoby te reprezentowały podmioty zakwalifikowane jako: „praktyka lekarska” oraz „pozostała działalność w zakresie opieki zdrowotnej”. Takie wyniki świadczą o dużej lojalności kadry medycznej względem swoich pracodawców.

Źródło: Badania własne.

Analiza i ocena dostępności kadry medycznej na terenie województwa podlaskiego – podsumowanie

1. Analiza danych zastanych pochodzących z portalu barometrzawodow.pl pozwala stwierdzić, iż w 2023 roku największy prognozowany deficyt pracowników medycznych dotyczył lekarzy oraz pielęgniarek i położnych (był on bowiem prognozowany w ponad połowie ze wszystkich powiatów województwa podlaskiego). Należy ponadto zauważyć, iż w powiecie suwalskim (wraz z miastem Suwałki) prognozowany był duży deficyt zarówno lekarzy oraz pielęgniarek i położnych. Warto podkreślić, iż zawody takie jak lekarz czy pielęgniarka można uznać za najbardziej kluczowe i konieczne dla prawidłowego funkcjonowania służby zdrowia. W związku z czym ich prognozowane deficyty powinny zwrócić szczególną uwagę osób odpowiedzialnych za funkcjonowanie placówek sektora medycznego w województwie podlaskim.
2. Równocześnie warto zauważyć, iż pomimo prognozowanych deficytów dostępność kadr medycznych w województwie podlaskim, zwłaszcza na tle całego kraju, pozostaje i tak na relatywnie dobrym poziomie. Należy podkreślić, iż województwo to zajmuje 3 miejsce spośród 16 województw pod względem liczby lekarzy przypadających na każde 10 000 mieszkańców.
3. Również w przypadku takich zawodów jak pielęgniarka, lekarz-dentysta, ratownik medyczny, diagnosta laboratoryjny ich liczba w województwie podlaskim przypadająca na 10 000 mieszkańców była na tle kraju relatywnie wysoka. Można wręcz stwierdzić, iż województwo to należało pod tym względem do grona liderów. Gorzej natomiast wypadało ono pod względem liczby farmaceutów oraz fizjoterapeutów w przeliczeniu na 10 000 mieszkańców.
4. Średni wiek kadr medycznych w województwie podlaskim jest zbliżony do średniego wieku kadr medycznych w całym kraju. Najwyższy średni wiek występuje w grupie podlaskich lekarzy oraz pielęgniarek (odpowiednio: 49,4 lat i 48,5 lat). Najniższy średni wiek notuje się natomiast w grupie podlaskich farmaceutów (40,6 lat) oraz fizjoterapeutów (35,9 lat). Należy także dodać, iż w przypadku takich zawodów, jak: lekarze, lekarze dentyści, farmaceuci oraz fizjoterapeuci notuje się zauważalnie więcej pracujących kobiet niż mężczyzn.

Analiza i ocena dostępności kadry medycznej na terenie województwa podlaskiego – podsumowanie, cd.

5. Ponad $\frac{3}{4}$ ankietowanych pracodawców podlaskiego sektora usług medycznych wskazało, iż nie ma obecnie problemów związanych z brakami kadrowymi odnoszonymi się do pracowników medycznych. Warto jednak podkreślić, iż w ankietyzacji wzięli udział przede wszystkim przedstawiciele najmniejszych podmiotów, w których liczba pracowników nie przekracza 9 osób. W przypadku większych podmiotów – takich, jak szpitale – sytuacja ta może być inna. Przedstawiona na kolejnych slajdach prognoza dotycząca deficytów w poszczególnych zawodach medycznych stanowi niejako świadectwo tego, iż całość podlaskiego sektora usług medycznych musi mierzyć się z brakiem wystarczającej liczby pracowników.
6. Dla ankietowanych pracodawców na ogół nie stanowi także problemu utrzymanie w swoich zakładach pracy wykwalifikowanych pracowników. Taką odpowiedź wybrało bowiem 88 spośród 100 badanych osób.

**Czynniki
wpływające na
poziom
zapotrzebowania
na pracowników
medycznych**

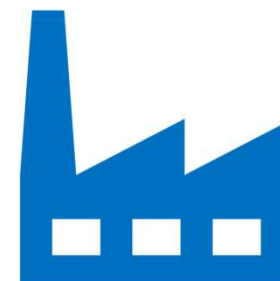
Wpływ sektora usług medycznych na gospodarkę w regionie

Na gospodarczej mapie województwa podlaskiego dominują podmioty związane z handlem hurtowym i detalicznym (tj. mieszczące się w sekcji G klasyfikacji PKD 2007). Ich udział w ogólnej puli wszystkich przedsiębiorstw działających w tym województwie wynosi bowiem 20,3%.

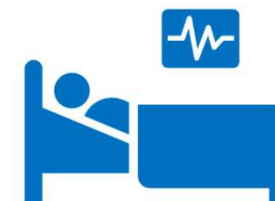
Na drugim miejscu znajdują się firmy branży budowlanej. Ich udział w ogólnej puli przedsiębiorstw w województwie podlaskim wynosi 14,4%. Udział pozostałych branż wynosi mniej niż 10,0%.

Udział branży związanej z opieką zdrowotną i pomocą społeczną (tj. podmioty mieszczące się w sekcji Q rejestru PKD) wynosi 7,6%. W sąsiadujących z województwem podlaskim województwach: warmińsko-mazurskim wskaźnik ten wynosi 7,4%, lubelskim – 7,2%, mazowieckim – 5,2%. W skali całego kraju udział podmiotów przypisanych do sekcji Q rejestru PKD wynosi 6,2%.

Województwo podlaskie

Ogółem 84 zakłady pracy zatrudniają 250 pracowników i więcej.

Z czego 21 zakładów pracy działających w sektorze usług medycznych (tj. podmioty mieszczące się w sekcji Q rejestru PKD).

Źródło: Tablice dotyczące podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON deklarujących prowadzenie działalności według stanu na 30 czerwca 2023 r. Tablica 6. https://stat.gov.pl/download/gfx/portalinformacyjny/pl/defaultaktualnosci/5504/7/13/1/tablice_kwartalne_regon_20230630.xlsx (22.08.2023).

Czynniki przyciągające i wypychające z pracy w zawodach medycznych

✓ Wysokie zarobki w niektórych zawodach medycznych

„(...) taki endokrynolog może zarabiać, 40000, 50000, 60000 zł, a nawet więcej miesięcznie. To jest na pewno duża zaleta, która przyciąga młodych absolwentów do tego zawodu”.

Przedstawiciel uczelni wyższej
w Białymstoku 1

✓ Estyma, jakim w społeczeństwie cieszą się zawody medyczne

„(...) W każdym razie to też ten prestiż zawodu. Myślę, że jest to jakąś tam przyczyną, że się idzie do takiej szkoły, nie innej.”

Przedstawiciel środowiska pracodawców
w Łomży

✓ Chęć podtrzymania tradycji rodzinnych

„Po pierwsze to jest kontynuacja rodzinna, czyli z pokolenia na pokolenie w rodzinie był lekarz, więc to jest naturalne (...)”.

Przedstawiciel samorządu
lekarskiego

✓ Osobiste powołanie do pracy w zawodzie medycznym

„(...)Kolejne to co się nazywa powołaniem, czyli widzę siebie jako osobę, która będzie pomagała ludziom. (...)”

Przedstawiciel samorządu lekarskiego

✓ Duże obciążenie psychiczne związane z wykonywaniem niektórych zawodów medycznych

„Spotkałam się z taką opinią u dziewczyn, które pracują na onkologii: umieralność tych pacjentów albo takie ciężkie oddziały, gdzie dzieciaczki umierają. Nie wszyscy potrafią sobie poradzić z tym psychicznie (...)”

Przedstawiciel środowiska pracodawców
w Białymstoku

✓ Roszczeniowość niektórych pacjentów

My zauważamy, że niestety, ale nasz personel ma problem z roszczeniowością pacjentów i to jest dla nich takim demotywatorem.

Przedstawiciel środowiska pracodawców
w Białymstoku 1

✓ Niesatysfakcjonujące zarobki w niektórych zawodach medycznych

„W przypadku lekarza patomorfologa, czy onkologa, gdzie ten sektor prywatny nie istnieje, bo nikogo nie stać na leczenie prywatne onkologiczne (nie ukrywajmy), to taki lekarz zarabia z tabeli ustawowej 6500 zł miesięcznie do ręki (...)”.

Przedstawiciel uczelni medycznej
w Białymstoku 1

Sposoby określania zapotrzebowania na zawody medyczne

Przedstawiciele branży medycznej jednomyślnie podkreślili, że obecnie zapotrzebowanie na pracowników medycznych o wykształceniu średnim sukcesywnie maleje. Tendencje te wynikają z przepisów prawnych, które coraz częściej nakładają na kandydatów do pracy w zawodach medycznych wymóg posiadania przez nich wyższego wykształcenia.

„Nie jestem pewny czy zapotrzebowanie w ogóle w przypadku kadry na średnim poziomie jest prowadzone”.

Przedstawiciel uczelni wyższej w Białymstoku 1

Określenie zapotrzebowania na kadry medyczne kształcone na poziomie wyższym, w opinii jednego z uczestników indywidualnego wywiadu pogłębionego, następuje na podstawie sztywnych danych pochodzących z centralnej ewidencji wszystkich zawodów medycznych – lekarzy, pielęgniarek, fizjoterapeutów. Dane te odnosi się do liczby ludności zarówno w trybie szpitalnym, jak i w trybie ambulatoryjnym – w oparciu o liczbę łóżek i wielkość kontraktu, jaki ma powiat oraz liczbę zarejestrowanych pacjentów w danym POZ.

A w przypadku kadry wyższej, skala jest zdecydowanie łatwiejsza, bo istnieją centralne ewidencje w zasadzie wszystkich zawodów medycznych. One są związane w izbach, trzeba mieć aktywne prawo wykonywania zawodu, w związku z czym posiadamy bazę danych lekarzy, pielęgniarek, fizjoterapeutów. Jesteśmy w stanie wyciągnąć z tych izb informacje, w którym regionie dany specjalista praktykuje oraz istnieją już od lat pewne statystyki z Europy, do których dążymy, które określają jakieś minimum liczby personelu na 1 000 mieszkańców”.

Przedstawiciel uczelni wyższej w Białymstoku 1

Wsparcie rozwoju kadr medycznych w województwie podlaskim

Wsparcie systemowe rozwoju kadr medycznych jest realizowane na różne sposoby.

Rozmówcy biorący udział w badaniach jakościowych wskazali na następujące inicjatywy w tym zakresie:

- Współpraca pracodawców z izbami zawodowymi: Pracodawcy współpracują z izbami zawodowymi, takimi jak np.. Okręgowa Izba Lekarska i Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych, aby zorganizować szkolenia dla swojej kadry.
- Krajowy Fundusz Szkoleniowy: Ten fundusz wspiera rozwój kadr medycznych poprzez finansowanie różnych projektów szkoleniowych.
- Projekty unijne: Niektóre placówki medyczne realizują projekty unijne, prowadząc szkolenia dla personelu medycznego.
- Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego: Organizacja oferuje szkolenia skierowane do lekarzy, które są dostępne na indywidualne zgłoszenia, niezależnie od miejsca pracy.
- Prywatne firmy szkoleniowe: Istnieją prywatne firmy specjalizujące się w organizacji kursów dla pielęgniarek, takie jak kursy z odczytywania EKG czy przetaczania krwi.

„Wspieramy się też tymi samorządami, czyli Izba Lekarska, Izba Pielęgniarska. Oni też mają szereg szkoleń dla swojej kadry, więc jeżeli na przykład chcemy, zgłaszamy zapotrzebowanie, że potrzebujemy, aby otworzyć specjalizacje na przykład dla 30 osób założmy z pielęgniarstwa chirurgicznego, to Izby pielęgniarskie tutaj w tym temacie zaczynają działać. My, że tak powiem – tworzymy grupę, oni nam pomagają, ułatwiają, żeby te specjalizacje przeprowadzić. Część zajęć też może się odbywać u nas tych praktycznych w szpitalu, więc jakby tutaj też korzystamy”.

Przedstawiciel środowiska pracodawców w Suwałkach

„Potrzebowaliśmy tu, w szpitalu, rozpoczęcia szkolenia dla instrumentariuszy. Naczelną rozmawiała z Okręgową Izbą Pielęgniarską, a ona powiedziała - proszę bardzo, macie grupę, zorganizujemy, pomożemy”.

Przedstawiciel środowiska pracodawców w Białymstoku

Czynniki wpływające na zapotrzebowanie na pracowników medycznych – podsumowanie

1. Na terenie województwa podlaskiego działa szereg podmiotów, w których zatrudniani są pracownicy medyczni. W tym miejscu należy podkreślić duże ich zróżnicowanie. Na terenie województwa podlaskiego działają bowiem zarówno szpitale, zakłady opieki zdrowotnej, apteki oraz punkty apteczne, laboratoria diagnostyczne czy też zakłady opiekuńczo lecznicze oraz pielęgnacyjno-opiekuńcze. W każdym z tych podmiotów pracę znajdują przedstawiciele wykonujący zawody medyczne.
2. Warto podkreślić, iż spośród 84 podlaskich zakładów pracy, w których zatrudnionych jest co najmniej 250 pracowników 21 z nich stanowią szpitale. Oznacza to, iż co czwarty duży zakład pracy na obszarze województwa podlaskiego jest związany z służbą zdrowia.
3. Rozmowy z ekspertami związanymi z podlaskim sektorem medycznym ujawniły najważniejsze czynniki przyciągające kandydatów do pracy w zawodach medycznych, jak również czynniki, które powodują, w pewnych przypadkach, rezygnację z wykonywania tego rodzaju zawodu. Wśród tych pierwszych można wymienić: wysokie zarobki niektórych specjalistów, społeczny szacunek dla medyków, rodzinne tradycje pracy w zawodzie medycznym, osobiste powołanie. Wśród czynników powodujących odchodzenie z pracy w zawodzie medycznym wymieniano natomiast: niesatysfakcjonujący poziom wynagrodzeń specjalistów, na których zapotrzebowania nie generuje sektor prywatny, rosnącą roszczeniowość pacjentów.
4. Rozmówcy wskazali ponadto, iż podczas ustalania liczby miejsc na poszczególnych kierunkach medycznych brany jest pod uwagę szereg wskaźników pochodzących z Centralnej Ewidencji Zawodów Medycznych.
5. Podlaskie podmioty działające w sektorze ochrony zdrowia podejmują szereg działań na rzecz wspierania rozwoju lokalnych kadr medycznych. Ważną rolę w tym procesie izby zawodowe lekarzy oraz pielęgniarek i położnych, które organizują szkolenia dla medyków.

Ścieżki kariery absolwentów kierunków medycznych

Uczelnie wyższe i szkoły w województwie podlaskim kształcące na kierunkach medycznych

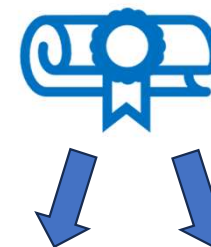
Szkolnictwo wyższe:

1. Uniwersytet Medyczny w Białymstoku
2. Wyższa Szkoła Medyczna w Białymstoku
3. Akademia Łomżyńska
4. Państwowa Uczelnia Zawodowa imienia profesora Edwarda Franciszka Szczepanika w Suwałkach
5. Międzynarodowa Akademia Nauk Stosowanych w Łomży
6. Wyższa Szkoła Zawodowa Ochrony Zdrowia Towarzystwa Wiedzy Powszechnej w Łomży

Szkolnictwo średnie i policealne

1. Akademicka Policealna Szkoła Medyczna w Białymstoku
2. „Educentrum” Policealna Szkoła Medyczna w Białymstoku
3. Centrum Zawodów Medycznych i Społecznych – Szkoła Policealna Województwa Podlaskiego
4. Niepubliczna Szkoła Policealna TEB Edukacja w Białymstoku
5. NOVA Centrum Edukacyjne
6. Policealna Szkoła „Akademia Sukcesu”
7. Policealna Szkoła Cosinus w Białymstoku
8. Szkoła Policealnej Opieki Medycznej Żak w Białymstoku
9. Szkoła Policealna Medyczna Żak w Białymstoku
10. Szkoła Policealnej Opieki Medycznej Żak w Łomży
11. Szkoła Policealna Medyczna Żak w Łomży
12. Zaoczna Szkoła Policealna i Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych Prymus
13. Policealne Studium Zawodowe Ekspert w Białymstoku

Kształcenie kadr medycznych w województwie podlaskim

6 uczelni
wyższych

13 szkół
policealnych i
średnich

Podlascy absolwenci kierunków medycznych – szkolnictwo wyższe w województwie podlaskim

Kierunek	Liczba absolwentów studiów I stopnia w 2021 roku	Liczba absolwentów studiów II stopnia w 2021 roku	Razem
Lekarski	-	236	236
Lekarsko-dentystyczny	-	65	65
Farmacja	-	75	75
Pielęgniarski	178	162	340
Położnictwo	55	28	83
Ratownictwo medyczne	39	-	39
Dietetyka	34	22	56
Elektroradiologia	31	16	47
Logopedia i audiofonologia	33	28	61
Techniki dentystyczne	16	-	16
Fizjoterapia	-	88	88

Źródło: Dane pochodzące z Ogólnopolskiego Systemu Monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów Szkół Wyższych, <https://ela.nauka.gov.pl>

Podlascy absolwenci kierunków medycznych – szkolnictwo policealne w województwie podlaskim

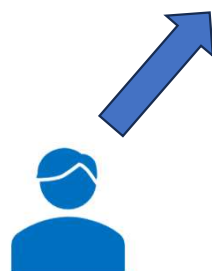
Kierunek	Ogólna liczba absolwentów w roku szkolnym 2020/2021
Asystent stomatologiczny	47
Higienistka stomatologiczna	36
Opiekun medyczny	252
Protetyk słuchu	15
Technik dentystyczny	6
Technik masażysta	88
Technik sterylizacji medycznej	79
Terapeuta zajęciowy	42

Źródło: Dane uzyskane z Systemu Informacji Oświatowej

Podlascy absolwenci kierunków medycznych w 2021 roku - razem

Razem: **1585 absolwentów kierunków medycznych**, którzy ukończyli podlaskie szkoły i uczelnie wyższe w 2021 roku

1106 absolwentów kierunków medycznych, którzy ukończyli naukę na uczelniach wyższych

565 absolwentów kierunków medycznych, którzy ukończyli naukę w szkołach średnich i policealnych

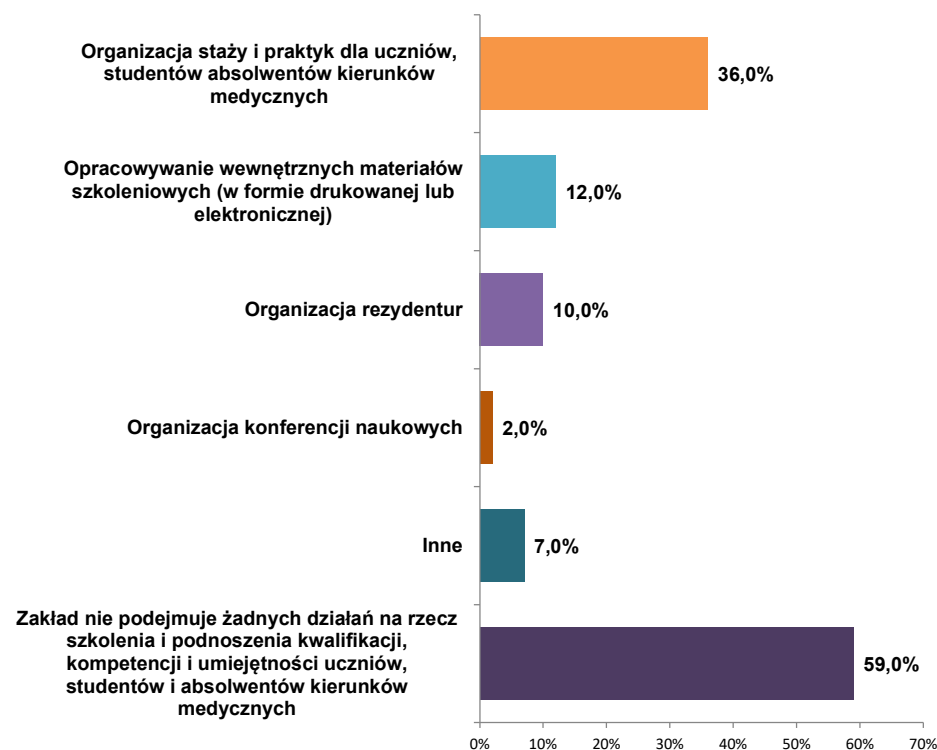
Źródło: Dane uzyskane z Systemu Informacji Oświatowej

Podnoszenie kwalifikacji, kompetencji i umiejętności absolwentów kierunków medycznych – perspektywa pracodawców

Ponad połowa reprezentantów podlaskich zakładów pracy sektora medycznego biorących udział w badaniu ankietowym zadeklarowała, iż nie podejmują oni żadnych działań na rzecz szkolenia i podnoszenia kompetencji i umiejętności uczniów, studentów i absolwentów kierunków medycznych.

Wśród najbardziej popularnych działań, które podejmują podlascy pracodawcy sektora medycznego na rzecz podnoszenia kwalifikacji, kompetencji i umiejętności uczniów, studentów i absolwentów kierunków medycznych należy wymienić organizację staży i praktyk (36 wskazań), opracowywanie wewnętrznych materiałów szkoleniowych (12 wskazań), organizację rezydentur (12 wskazań).

Jakie z poniższych działań podejmuje Pana(i) zakład pracy na rzecz szkolenia i podnoszenia kwalifikacji, kompetencji i umiejętności uczniów, studentów i absolwentów kierunków medycznych? (mixed mode CATI/CAWI, n= 100)

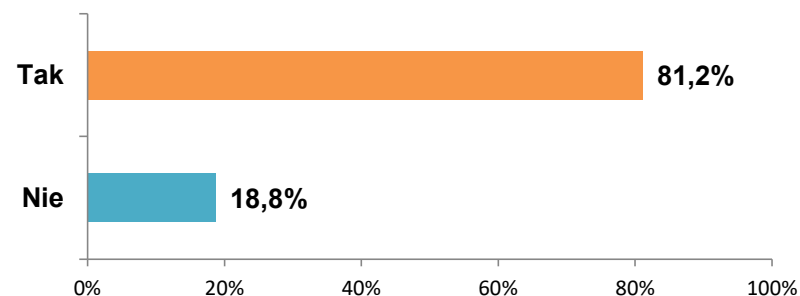

Źródło: Badania własne.

Podnoszenie kwalifikacji, kompetencji i umiejętności absolwentów kierunków medycznych – perspektywa absolwentów kierunków medycznych

78 z 96 pracujących w zawodzie medycznym ankietowanych absolwentów zadeklarowało, iż po ukończeniu szkoły uczelni nadal podnosiło swoje kwalifikacje zawodowe.

Czy po ukończeniu uczelni/szkoły, w której zyskałeś uprawnienia do wykonywania zawodu medycznego podnosił(a) Pan(i) swoje kwalifikacje związane z wykonywaniem zawodu medycznego? (mixed mode CATI/CAWI, n=96)

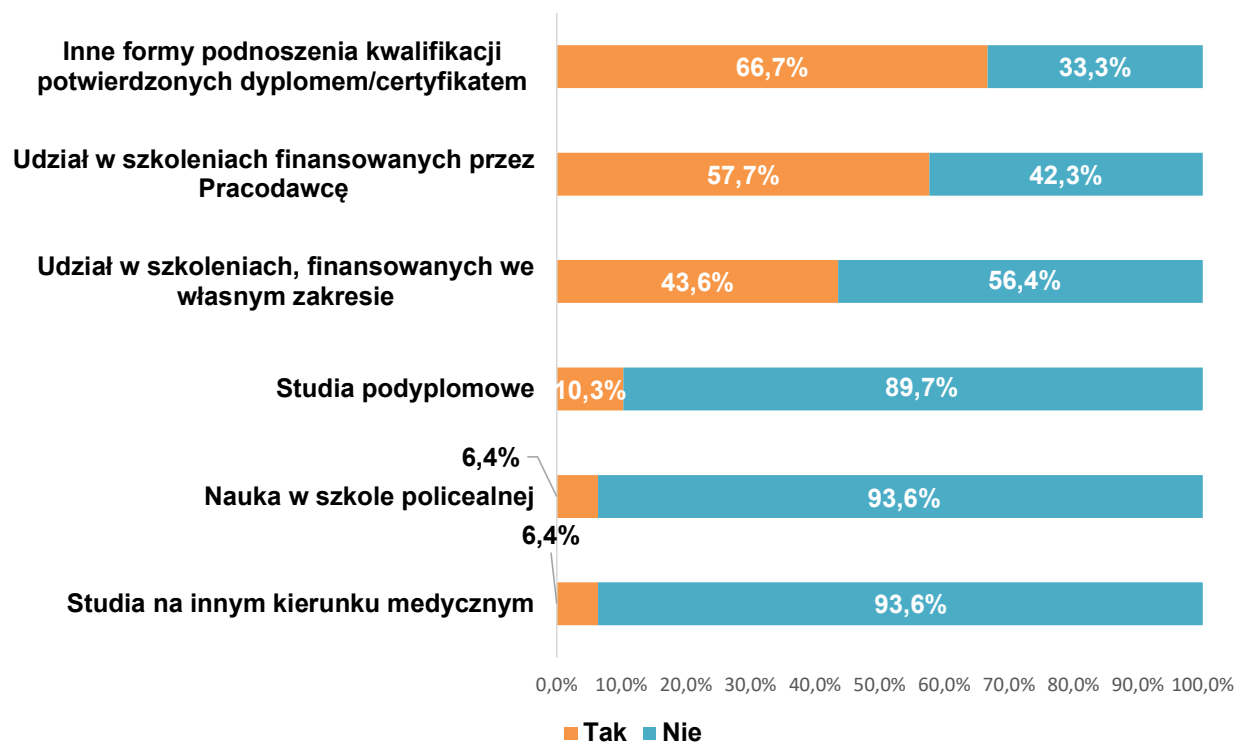

Źródło: Badania własne.

Formy podnoszenia kwalifikacji, kompetencji i umiejętności absolwentów kierunków medycznych

Absolwenci, którzy we wcześniejszym pytaniu zadeklarowali, iż podnosili swoje kwalifikacje zawodowe po ukończeniu nauki w szkole/na uczelni wyższej zostali poproszeni o wskazanie działań, które w tym zakresie podjęli. 52 z 78 ankietowanych absolwentów wskazało, że uczestniczyło w innych formach podnoszenia kwalifikacji potwierdzonych dyplomem/certyfikatem. 45 ankietowanych zadeklarowało, iż brało udział w szkoleniach finansowanych przez pracodawcę. 34 badanych absolwentów wzięło też udział w szkoleniach finansowanych we własnym zakresie. Stosunkowo mało popularnymi formami podnoszenia kwalifikacji były natomiast studia podyplomowe oraz dalsza nauka w szkole policealnej lub studia na innym kierunku medycznym.

W jakich formach podnoszenia swoich kwalifikacji brał(a) Pan(i) udział?

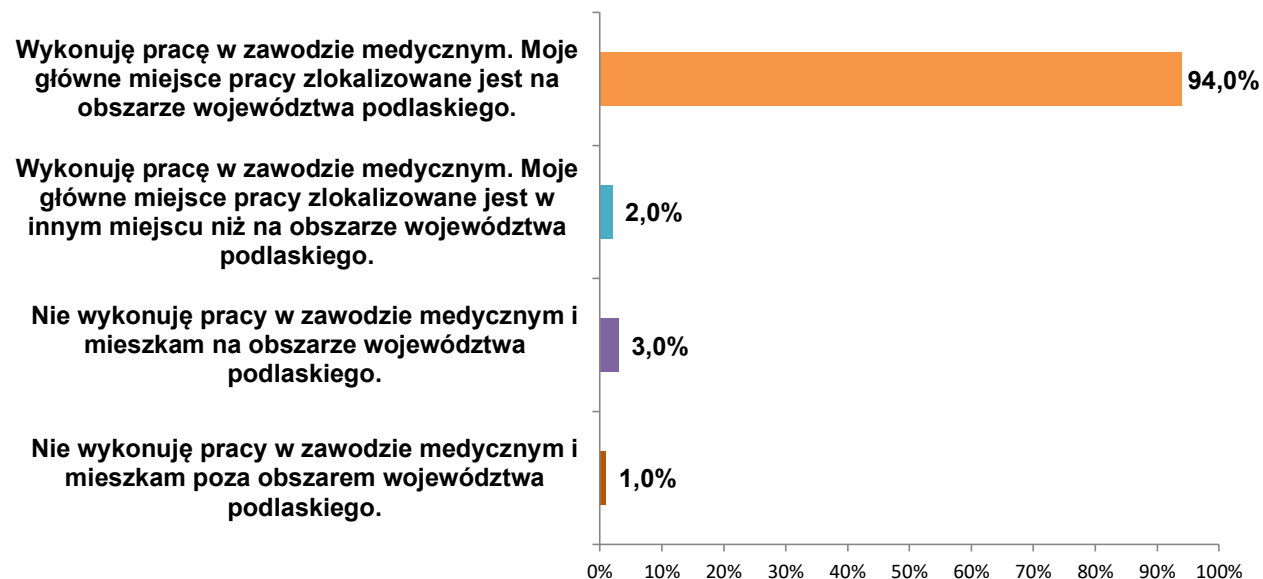

Źródło: Badania własne.

Ścieżki kariery podlaskich absolwentów kierunków medycznych

Spośród 100 biorących udział w badaniu ankietowym absolwentów 94 z nich zadeklarowało, iż wykonuje obecnie pracę w wyuczonym przez siebie zawodzie medycznym na obszarze województwa podlaskiego. Tylko 2 uczestników ankietyzacji wskazało, iż pracuje obecnie w zawodzie medycznym poza obszarem województwa podlaskiego. 4 pozostałych absolwentów kierunków medycznych zadeklarowało, iż obecnie nie pracuje w wyuczonym przez siebie zawodzie.

Proszę dokończyć zdanie, wybierając tylko 1 odpowiedź, która najlepiej odzwierciedla Pan(i) sytuację: Obecnie...(mixed mode CATI/CAWI, n=100)

Źródło: Badania własne.

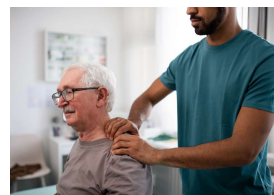
Absolwenci kierunków medycznych zarejestrowani w Powiatowych Urzędach Pracy

W świetle danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku w ciągu 2022 roku we wszystkich powiatowych urzędach pracy na obszarze województwa podlaskiego zarejestrowało się 814 osób posiadających wykształcenie w którymś z zawodów medycznych. W tej grupie znalazło się 122 absolwentów – a więc osób, które zarejestrowały się jako bezrobotne do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki. Na koniec okresu sprawozdawczego liczba bezrobotnych posiadających wykształcenie medyczne wyniosła 397 osób, w tym jedynie 25 absolwentów.

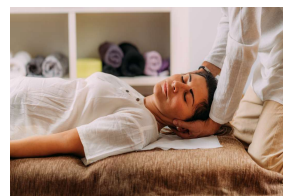
Absolwenci kierunków medycznych najczęściej rejestrujący się w powiatowych urzędach pracy w 2022 roku w województwie podlaskim:

Lekarze: 56 zarejestrowanych bezrobotnych absolwentów.

Fizjoterapeuci: 22 zarejestrowanych bezrobotnych absolwentów.

Technicy masażyści: 8 zarejestrowanych bezrobotnych absolwentów.

Źródło: Dane udostępnione przez Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku, <https://wupbialystok.praca.gov.pl/documents/102984/3054681/2022%20r./e33dc2c1-7b7c-4520-99f5-1e0664d03575?t=1675235969825> (03.10.2023).

Przyczyny rejestracji absolwentów kierunków medycznych zarejestrowani w Powiatowych Urzędach Pracy

Aby ustalić przyczyny, dla których absolwenci kierunków medycznych rejestrują się w powiatowych urzędach pracy na terenie województwa podlaskiego, w urzędach tych zrealizowano badanie ankietowe. Ankietyzacja została przeprowadzona w dniach od 23 sierpnia 2023 roku do 1 września 2023 roku. Została ona przeprowadzona za pomocą ankiety do samodzielnego wypełnienia rozsyłanej na służbowe adresy e-mail poszczególnych urzędów.

Jakie są najczęstsze przyczyny rejestracji absolwentów podlaskich szkół i uczelni wyższych, którzy ukończyli naukę na kierunkach medycznych, w Powiatowym Urzędzie Pracy? (n=14)

- By uzyskać bon zasiedleniowy: 8 wskazań.
- Dla uzyskania ubezpieczenia zdrowotnego: 7 wskazań.
- Brak doświadczenia zawodowego potrzebnego do podjęcia pracy: 4 wskazania.
- Chęć odbycia stażu finansowanego przez Powiatowy Urząd Pracy: 4 wskazania.
- Niewystarczające kwalifikacje do podjęcia pracy w wyuczonym zawodzie: 2 wskazania.
- Niewystarczająca liczba miejsc pracy w wyuczonym zawodzie: 2 wskazania.
- By uzyskać zasiłek dla bezrobotnych: 2 wskazania.
- Chęć wzięcia udziału w doradztwie zawodowym: 2 wskazania.
- By uzyskać bon zatrudnieniowy: 2 wskazania.
- Chęć znalezienia pracy w innym zawodzie niemedycznym: 1 wskazanie.
- By wziąć udział w pracach interwencyjnych: 1 wskazanie.

Źródło: Badania własne.

Kształcenie kadr medycznych - podsumowanie

1. Kształcenie podlaskich kadr medycznych w województwie podlaskim odbywa się na poziomie zarówno wyższym (kierunki medyczne są obecne na 6 uczelniach wyższych działających w Białymstoku, Łomży oraz Suwałkach) oraz średnim (13 szkół policealnych oraz średnich).
2. Badania ankietowe zrealizowane wśród 100 absolwentów podlaskich szkół i uczelni kształcących na kierunkach medycznych wykazały, iż ponad 90% z nich pracuje obecnie w swoim zawodzie na obszarze województwa podlaskiego.
3. Absolwenci kierunku lekarskiego, fizjoterapeuci oraz technicy masażysty najczęściej rejestrują się jako osoby bezrobotne w powiatowych urzędach pracy. Warto jednak podkreślić, iż zdecydowana większość z nich stosunkowo szybko znajduje zatrudnienie.
4. Absolwenci kierunków medycznych najczęściej rejestrują się w powiatowych urzędach pracy by uzyskać boni zasiedleniowy, ubezpieczenie zdrowotne oraz z powodu braku niezbędnego doświadczenia zawodowego/ w celu odbycia stażu finansowanego przez powiatowy urząd pracy.
5. Większość ankietowanych absolwentów podnosiła swoje kwalifikacje po ukończeniu nauki na kierunkach medycznych. Najczęściej wybierali oni formy podnoszenia kwalifikacji, których ukończenie pozwoliło im uzyskać odpowiedni dyplom lub certyfikat.

**Podsumowanie –
najważniejsze
obszary
problemowe oraz
rekomendacje dla
dalszych działań**

Najważniejsze obszary problemowe i rekomendacje dla dalszych działań

Wniosek	Rekomendacja
<p>Dostępność kandydatów do pracy przede wszystkim w stolicy województwa podlaskiego. Występują deficyty chętnych do pracy w mniejszych miejscowościach</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kierowanie studentów z Białegostoku na praktyki zawodowe do mniejszych miejscowości. ➤ Opracowanie na poziomie gmin strategii rozwoju kadr medycznych. ➤ Zapewnienie mieszkań służbowych dla medyków chętnych do pracy w mniejszych miejscowościach.
<p>Braki kadrowe dotyczące lekarzy specjalistów</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zachęcanie studentów do wyboru określonych specjalizacji, które są szczególnie ważne z punktu widzenia lokalnych podmiotów medycznych. Zaangażowanie w ten proces medyków, którzy już wykonują dany rodzaj zawodu. ➤ Zwiększanie liczby miejsc na specjalizacjach szczególnie istotnych z punktu widzenia regionalnej służby zdrowia. ➤ Zatrudnianie cudzoziemców posiadających odpowiednie kwalifikacje. ➤ Rozmowy lokalnych środowisk medycznych z Ministerstwem Zdrowia na temat dalszych podwyżek wynagrodzeń dla szczególnie poszukiwanych specjalistów. ➤ Poszerzenie oferty edukacyjnej szkół wyższych w Suwałkach oraz Łomży o kolejne kierunki medyczne.

Najważniejsze obszary problemowe i rekomendacje dla dalszych działań

Wniosek	Rekomendacja
<p>Niewykorzystany potencjał cudzoziemców, którzy mogliby podjąć pracę w zawodach medycznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozmowy lokalnych decydentów i przedstawicieli środowisk medycznych z Ministerstwem Zdrowia w celu dalszego uproszczania procedur związanych z przyjmowaniem cudzoziemców do pracy w zawodach medycznych. ➤ Zorganizowanie szkoleń z nauki specjalistycznego języka polskiego dla cudzoziemców. ➤ Zamieszczanie ofert pracy skierowanych do cudzoziemców w ich językach (np. białoruskim, ukraińskim, rosyjskim).
<p>Brak modelu określania zapotrzebowania na kadry medyczne kształcone na poziomie średnim.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Stworzenie centralnego rejestru przedstawicieli wszystkich zawodów medycznych, który pozwoli dokładnie określić liczbę osób wykonujących każdy zawód medyczny. ➤ Objęcie wszystkich zawodów medycznych odpowiednimi regulacjami. ➤ Konsultacje przedstawicieli szkół policealnych z przedstawicielami szpitali i innych placówek ochrony zdrowia odnośnie zapotrzebowania na przedstawicieli poszczególnych zawodów medycznych.

KONTAKT

Biostat Sp. z o.o.

 Warszawa
Aleje Jerozolimskie 96, Warszawa 00-807

 Rybnik
ul. Kowalczyka 17, 44-206 Rybnik

 +48 22 12 28 025

 +48 32 42 21 707

 +48 668 300 664

 (fax)+48 32 44 08 564

 biuro@biostat.com.pl